

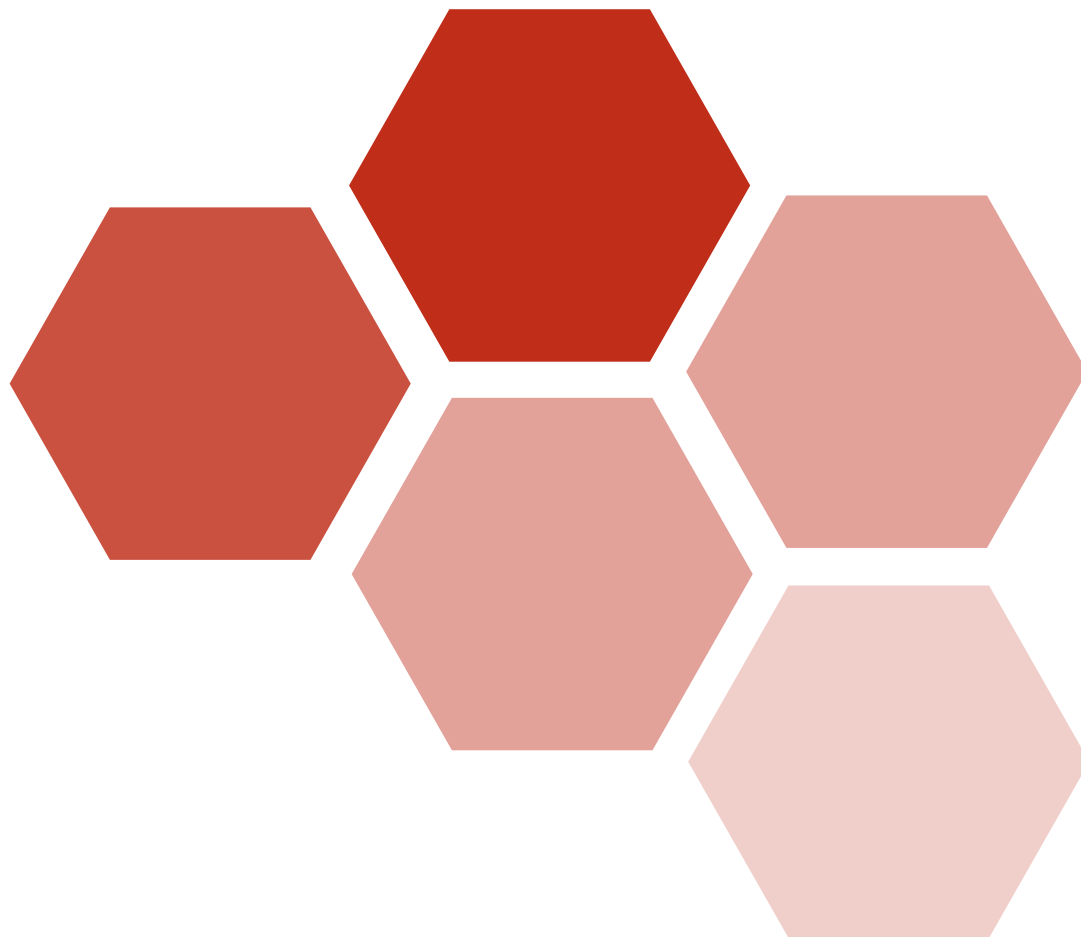
Jaarverslag

20
23

INHOUD

Boodschap van de Voorzitter en de Gedelegeerd Bestuurder.....	3
De bovenfase van de splijtstofcyclus	6
De benedenfase van de splijtstofcyclus	8
Financieel beheer	12
Beleggingen	15
Governance	18
Jaarverslag	21
Jaarrekeningen	27
Balans	30
Resultatenrekening	33
Toelichting	36
Verslag van de Commissaris aan de Algemene Vergadering	49
Detail van de splijtstofcyclus	53

BOODSCHAP

VAN DE VOORZITTER
EN DE GEDELEGEERD
BESTUURDER

Tijdens de Buitengewone Algemene Vergadering van 30 januari 2023 werd Cécile Flandre benoemd tot Onafhankelijke Bestuurder en Voorzitter van de Raad van Bestuur van SYNATOM.

Welke lessen heeft ze getrokken uit haar eerste jaar in functie? Een gelegenheid om van gedachten te wisselen met de heer Dimitri Stroobants, Gedelegeerd Bestuurder.

Hoe zou u 2023 omschrijven?

CF: In veel opzichten was 2023 een buitengewoon jaar.

Om te beginnen, de mondiale geopolitiek en financiële markten

CF: 2022 werd gekenmerkt door een drievoudige schok: geostrategie, energie en inflatie. De geopolitieke context blijft complex. Naast de oorlog in Oekraïne, die nog lang niet voorbij lijkt, zijn er de hoog opgelopen spanningen als gevolg van het conflict tussen Israël en de Palestijnen na de aanslagen van Hamas in Israël. Dit heeft ervoor gezorgd dat veel landen hun energieautonomie willen vergroten en hun energiebronnen willen diversifiëren, naast de inspanningen om de energieproductie koolstofvrij te maken.

DS: Uiteindelijk bleef de impact van deze grote gebeurtenissen in 2023 vrij beperkt, zowel op de bevoorradingsketens, die na covid geleidelijk weer normaal werden, als op de financiële markten, die weliswaar een zekere volatiliteit kenden, maar goed standhielden en zich zelfs versneld herstelden aan het einde van het jaar en begin 2024.

De Phoenix-overeenkomst

CF: In 2023 werden de onderhandelingen tussen ENGIE en de Belgische regering over de verlenging van twee reactoren afgerond ('Phoenix-overeenkomst'). Deze overeenkomst zal een structurerend effect hebben op België doordat ze helpt de bevoorradingszekerheid van het land te garanderen. En ze zal ook structurerend zijn voor alle activiteiten van SYNATOM: het bepalen van het niveau van de nucleaire voorzieningen, het beheren van de activa die tegenover de voorzieningen staan, de bevoorrading van de nucleaire exploitant met uranium en het beheren van de verbruikte splijtstoffen.

DS: Na de ondertekening van de Phoenix-overeenkomst op 13 december 2023 heeft SYNATOM financiële beleggingen gedaan om de overeengekomen betalingen te kunnen doen bij de closing van de transactie, die eind 2024 wordt verwacht.

Daarnaast heeft SYNATOM de nodige hoeveelheden uranium veiliggesteld voor de verlengde uitbating van de reactoren Doel 4 en Tihange 3 gedurende 10 jaar.

CF: SYNATOM is erin geslaagd om in enkele maanden tijd contracten te onderhandelen en uit te voeren met zijn leveranciers van uranium in zijn verschillende vormen, terwijl de situatie op de markt bijzonder gespannen was als gevolg van, enerzijds, de heropleving van kernenergie in Europa en de rest van de wereld en, anderzijds, het feit dat westerse energiebedrijven Russische grondstoffen de rug toekeren.

DS: De Phoenix-overeenkomst zal ook gevolgen hebben voor het beheer van verbruikte splijtstoffen. Er moeten nieuwe opslagoplossingen worden ontwikkeld voor de bijkomende afvalvolumes en om de verbruikte splijtstoffen - in 2050 - over te brengen naar NIRAS in droge opslagfaciliteiten.

De financiële markten

CF: 2023 begon met onzekere vooruitzichten nadat zowel de aandelen- als de obligatiemarkten slecht presteerden in 2022 door de negatieve invloed van de stijgende rentetarieven en de oorlog in Oekraïne. Het jaar kende een sterk einde, dankzij veerkrachtige economieën, vooral in de Verenigde Staten, en in de verwachting dat de centrale banken niet langer de vinger op de knip zouden houden.

DS: Hierbij kwam het akkoord tussen ENGIE en de Belgische regering, waardoor SYNATOM zijn beleggingen moest aanpassen gelet op de verwachte overdracht van een aanzienlijk deel van de passiva en overeenkomstige activa van SYNATOM.

Cécile Flandre,
Voorzitter

Dimitri Stroobants,
Gedelegeerd Bestuurder

Governance van SYNATOM

CF: Ik wil ook graag iets zeggen over de goede werking van de Raad van Bestuur van SYNATOM, die wordt gekenmerkt door diversiteit van de aanwezige vaardigheden, evenals de bijdrage van de twee Comités, het Auditcomité en het Investeringscomité. Tijdens dit eerste jaar van mijn mandaat heb ik het voorrecht gehad om samen te werken met een bijzonder actieve Raad van Bestuur, waarin elke deelnemer zijn of haar expertise deelt en een echte toegevoegde waarde biedt. Ik wil ook het constructieve karakter van al onze vergaderingen benadrukken, ook al was de context onzeker (wel of geen verlenging) en de mogelijke impact op de Financiële en operationele activiteiten aanzienlijk. Ook het ethische aspect speelt een centrale rol in onze governance.

DS: De teams en de Raad van Bestuur van SYNATOM speelden erg kort op de bal in de tweede helft van 2023, toen we op zeer korte termijn de hoeveelheden uranium moesten veiligstellen die nodig waren voor een levensduurverlenging van 10 jaar voor Doel 4 en Tihange 3 en we ons beleggingsbeleid moesten aanpassen om onze beleggingen en liquiditeit veilig te stellen ter voorbereiding van de closing van de Phoenix-overeenkomst.

CF: Aangezien verschillende onderhandelaars van ENGIE zetelen in de Raad van Bestuur van SYNATOM kregen we een bevoorrecht inzicht in de voortgang van de Phoenix-onderhandelingen en de verwachte impact op SYNATOM. Hierdoor konden we werken op basis van scenario's die gedurende het jaar werden herzien naarmate de overeenkomsten vorderden. Zo konden we telkens de juiste beslissingen nemen. De aanwezigheid van regeringsvertegenwoordigers was ook nuttig. Ik ben erg blij met de genderdiversiteit die is bereikt in de Raad van Bestuur in 2024 (37,5% vrouwen) en in de directie (50% vrouwen).

Driejaarlijkse herziening van de Belgische nucleaire voorzieningen

CF: In 2023 liep de driejaarlijkse herziening van de nucleaire voorzieningen af, die in september 2022 begon. Uitvoerige besprekingen tussen de Commissie voor Nucleaire Voorzieningen (CNV) en SYNATOM hebben geleid tot een herziening van de eind 2022 geboekte aanpassing van 2,9 miljard euro naar 2,3 miljard euro, dat wil zeggen 0,6 miljard euro minder.

DS: Zoals toegestaan door de wet van 12 juli 2022, en naar aanleiding van dit definitieve advies in het kader van de verhoging van de voorzieningen, heeft SYNATOM in oktober 2023 een lening verstrekt van 1,6 miljard euro aan ELECTRABEL.

2024: een jaar dat sterk beïnvloed zal worden door de Phoenix-overeenkomst

CF: De closing wordt verwacht eind 2024, afhankelijk van de effectieve aanneming van de wetswijzigingen in het Belgische parlement en de goedkeuring door de Europese Commissie (met betrekking tot staatssteun). Hierdoor zal SYNATOM 11,5 miljard uitbetalen na de closing en 3,5 miljard euro tegen eind 2025, d.w.z. in totaal 15 miljard euro, aan HEDERA, het bedrijf dat door de Belgische regering is opgericht om de Financiële activa met betrekking tot nucleair afval te beheren.

De verantwoordelijkheid van SYNATOM voor de nucleaire bevoorrading zal worden beperkt tot de ontmanteling van de centrales en het beheer van de verbruikte splijtstoffen ter plaatse, totdat deze in 2050 aan NIRAS wordt overgedragen.

DS: Na de closing zullen de nucleaire voorzieningen van SYNATOM worden aangepast en zullen de Financiële activa onder beheer zich op een lager niveau bevinden. Ondertussen moeten we alle stappen voorbereiden die leiden tot de closing.

CF: In 2024 zullen ook de eerste uraniumleveringen plaatsvinden als onderdeel van de verlenging van Doel 4 en Tihange 3.

DS: Wat het beheer van verbruikte splijtstoffen betreft, moet samen met ELECTRABEL een oplossing worden ontwikkeld voor de droge opslag van alle verbruikte splijtstoffen van Tihange, overeenkomstig de verbintenissen die zijn vastgelegd in de Phoenix-overeenkomst.

Conclusie

CF: Ter afronding kunnen we stellen dat SYNATOM klaar is om deze veranderingen en uitdagingen het hoofd te bieden. Dankzij een solide governance en een schat aan expertise binnen het bedrijf en zijn belanghebbenden kunnen we de toekomst met vertrouwen tegemoetzielen. Ik wil in het bijzonder de teams van SYNATOM bedanken voor hun uitstekende werk gedurende het hele jaar in een omgeving die onzekerder is dan ooit tevoren.

DE BOVENFASE

VAN DE SPLIJTSTOF CYCLUS

6

De bovenfase van splijtstofcyclus omvat alle activiteiten van de winning van uraniumerts tot de levering van verrijkt uranium aan de fabrikant van splijtstofelementen. De verantwoordelijkheid voor dit beheer wordt gedeeld door verschillende partijen.

De missie van SYNATOM bestaat erin om de levering te garanderen van verrijkte splijtstoffen aan de door kernexploitant ELECTRABEL aangewezen installatie voor de productie van splijtstofelementen, volgens een schema dat gekoppeld is aan geplande reactorstilstanden. De exploitant controleert de productie van de elementen, die zijn ontworpen volgens de technische kenmerken van elke reactor.

Al meer dan 50 jaar vertrouwt SYNATOM hiervoor op langetermijncontracten voor de levering van natuurlijk uranium en voor conversie- en verrijkingsdiensten. Gezien de geplande nucleaire uitstap in 2025 vond de laatste levering van verrijkt uranium begin 2023 plaats.

2023, jaar van het akkoord tussen ENGIE en de Belgische regering over de verlenging van twee reactoren ('Phoenix-overeenkomst').

In 2023 werden verschillende mijlpalen bereikt in de onderhandelingen tussen ENGIE en de federale regering over de levensduurverlenging van twee kernreactoren.

Op 13 december 2023 hebben deze onderhandelingen geleid tot de ondertekening van een definitief akkoord over de voorwaarden voor de levensduurverlenging van de kernreactoren Doel 4 en Tihange 3 met 10 jaar, met een aangekondigde heropstart vanaf eind 2025 ten vroegste.

Tegen deze achtergrond heeft SYNATOM in 2023 onderhandelingen gevoerd met zijn leveranciers om de nodige materialen te verkrijgen om de twee reactoren nog eens 10 jaar uit te baten.

Ondanks een zeer krappe markt slaagde SYNATOM er eind 2023 in - in het licht van het bereikte akkoord - de zekerheid te geven dat het de verrijkte splijtstoffen zou kunnen leveren die nodig zijn voor de verdere werking van de twee reactoren, met de eerste leveringen gepland voor 2024.

Kenmerken van de uraniummarkt

De wereldwijde uraniummarkt is in 2022 sterk hersteld. Deze trend zet zich voort in 2023, gedreven door dalende voorraden, de toenemende populariteit van kernenergie en een verlangen naar onafhankelijkheid van Rusland op het vlak van energiebevoorrading.

De markt voor natuurlijk uranium

De prijs van uraniumoxide ('yellowcake') is sinds het begin van 2023 gestaag gestegen en bijna verdubbeld in 12 maanden, van 50 USD per pond (453 gram) in januari 2023 tot 100 USD op 12 januari 2024.

De markten voor conversie en verrijking

De prijzen voor deze diensten zijn ook gestegen ten opzichte van het begin van 2023. Bovendien is het aantal leveranciers verminderd door de boycot van Rusland, de grootste producent van verrijkt uranium ter wereld, met een marktaandeel van 40%.

In deze context is SYNATOM erin geslaagd contracten af te sluiten met westerse leveranciers die een evenwichtige en voldoende geografisch gediversifieerde spreiding bieden, volgens de strategie die door de Raad van Bestuur werd bepaald.

Orano, verrijkingsinstallatie Georges Besse II (GBII), zuidelijke eenheid. Site van Tricastin

DE BENEDENFASE

VAN DE
SPLIJTSTOF CYCLUS

De benedenfase van de splijtstofcyclus bestaat uit drie hoofdfasen met betrekking tot verbruikte splijtstof:

1. Verplaatsing naar het desactiveringsdok

Het desactiveringsdok bevindt zich op het nucleaire eiland in de buurt van het reactorgebouw. Verbruikte splijtstofelementen blijven over het algemeen minstens 3 jaar in het desactiveringsdok.

2. Tussentijdse opslag

De tussentijdse opslag vindt momenteel plaats op de sites van de elektriciteitscentrales van Doel en Tihange, en op de site van BELGOPROCESS (een dochteronderneming van NIRAS) in Dessel voor afval van historische opwerkingscontracten.

Alle technische activiteiten voor het overbrengen van de splijtstofelementen van het reactorvat naar het desactiveringsdok in elke eenheid worden uitgevoerd door ervaren teams van kernexploitant ELECTRABEL. Hetzelfde geldt voor overbrengingen naar de centrale tussentijdse opslagfaciliteiten van de sites van Doel en Tihange. SYNATOM biedt financiële dekking voor de kosten gelinkt aan deze activiteiten en waakt over de financiering van de infrastructuur en uitrusting die nodig zijn voor de tussentijdse opslag van verbruikte splijtstoffen.

3. Berging

NIRAS is verantwoordelijk voor de berging. De overeenkomst die eind 2023 gesloten werd tussen ENGIE en de Belgische federale regering, voorziet in de betaling door de Groep ENGIE van een forfaitair bedrag van 15 miljard euro als volledige en definitieve regeling. Dit bedrag is bedoeld om alle toekomstige kosten te dekken voor het beheer van kernafval van de nucleaire installaties van ELECTRABEL in België en het beheer van verbruikte splijtstof vanaf 2050.

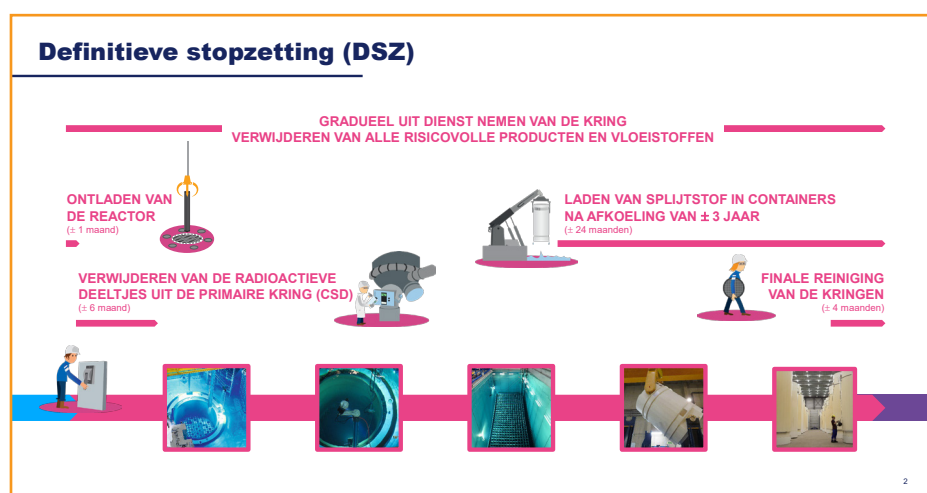
Belangrijkste gebeurtenissen: Definitieve stopzetting (DSZ) van Doel 3 en Tihange 2

We wijzen eerst en vooral op de definitieve stopzetting van reactor Tihange 2 eind januari 2023, enkele maanden na reactor Doel 3. Daarmee was de fase van de definitieve stopzetting (DSZ) voor deze reactoren definitief ingeluid. Hiermee begon ook het aftellen voor het legen van de betrokken desactiveringsdokken. Voor SYNATOM betekent dit dat niet alleen de vereiste opslagcontainers, maar ook de bijbehorende infrastructuur en apparatuur binnen het bepaalde tijdsbestek ter beschikking van de exploitant moeten worden gesteld.

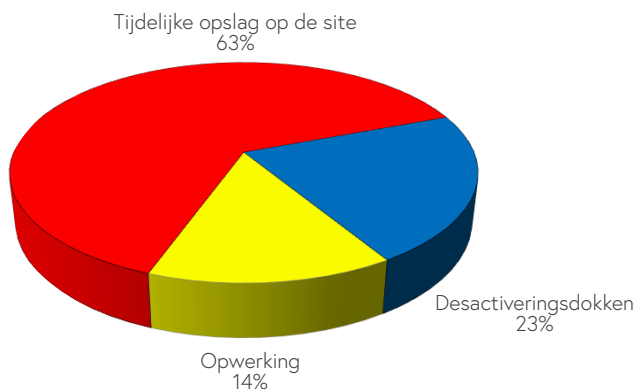
De verlenging van de levensduur van de reactoren Doel 4 en Tihange 3 met 10 jaar zal extra opslagcontainers vereisen.

Ter herinnering: de eerste fase in de ontmanteling van een reactor vindt plaats over een periode van 5 jaar en vormt de reeds genoemde 'definitieve stopzetting' (DSZ). Hierbij wordt alle verbruikte splijtstof uit het desactiveringsdok verwijderd.

Er bevinden zich bijna 600 verbruikte splijtstofelementen in de desactiveringsdokken van Doel 3 en Tihange 2. Deze zullen allemaal in containers geladen moeten worden om de dokken leeg te maken.

Waar bevinden de verbruikte splijstofelementen zich?

Centrale tussentijdse opslag

De sites van Doel en Tihange beschikken elk over een speciaal gebouw voor de tijdelijke opslag (gedurende enkele decennia) van verbruikte splijstofelementen, in afwachting van hun overdracht aan NIRAS, de instelling die vanaf 2050 instaat voor het beheer en ten slotte de berging ervan.

De centrale in Tihange heeft gekozen voor opslag onder water in een desactiveringsdok, terwijl de centrale in Doel containers voor droge opslag gebruikt. De twee gebouwen, die in 1997 en 1995 in gebruik werden genomen, zitten bijna volledig vol. Om de toekomstige opslagbehoeften te dekken, is men gestart met de bouw van twee nieuwe gebouwen (één per site), in 2020 voor Tihange en in 2022 voor Doel. Deze gebouwen, bekend als SF² (Spent Fuel Storage Facility), zijn ontworpen voor droge opslag in containers.

In Tihange heeft men in 2023 een groot aantal tests uitgevoerd, zowel met de apparatuur als met de eerste container voor droge opslag, die in maart 2023 op de site aankam. De effectieve ingebruikname van SF² is gepland voor de eerste helft van 2024.

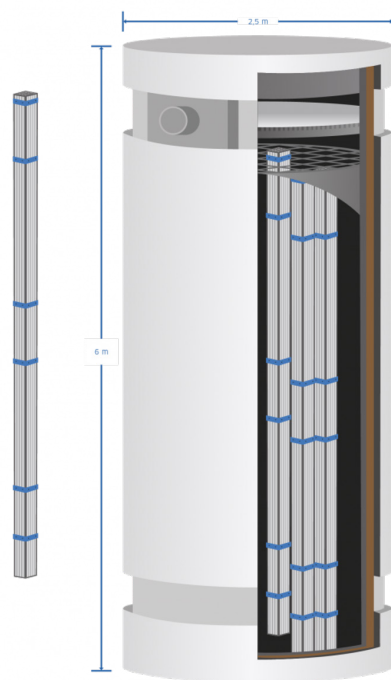
In Doel is de ruwbouw van het gebouw voltooid. De ingebruikname is gepland voor eind 2025.

Containers voor droge opslag

De levering van containers voor droge opslag is een essentieel element in de ontmantelingsstrategie van de Belgische kernreactoren. SYNATOM volgt het volledige proces op de voet, met de steun van TRACTEBEL ENGINEERING: van de ontwikkeling van de bijhorende concepten tot het verkrijgen van vergunningen van de veiligheidsautoriteiten en het toezicht op de productie van de containers.

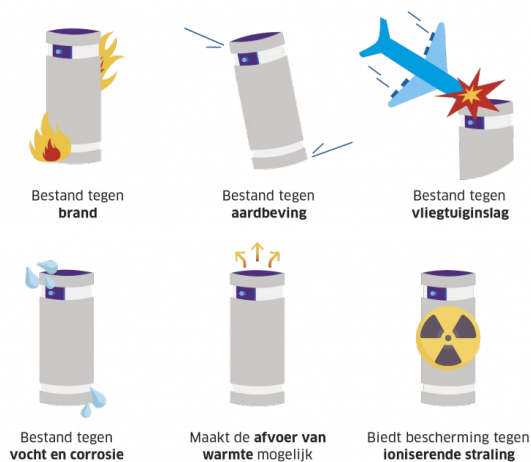
Net als voor de bovenfase heeft SYNATOM getracht het aantal leveranciers te diversifiëren, met name om te voldoen aan de verschillende behoeften van de sites op het vlak van de specifieke technische kenmerken van de betrokken splijstofelementen. Deze diversificatie maakt het ook mogelijk om de risico's in verband met levertijden te minimaliseren, in een

wereldwijde context van gespannen toeleveringsketens. Het beheer van de kwalificatiedossiers en goedkeuringen die het FANC moet verstrekken, wordt er echter wel complexer door.

Dwarsdoorsnede van een container

Eigenschappen splijstofcontainer

De teams van ELECTRABEL onderwerpen elke eerste container van een serie die ze van de geselecteerde leveranciers ontvangen, aan controles en onbeladen tests, teneinde hem goed te keuren voor belading.

Het productieprogramma is erg strikt, gelet op de wettelijk bepaalde stillegging van kernreactoren. In 2023 werden extra bestellingen geplaatst om aan de bovenstaande eisen te voldoen.

ORANO, de historische leverancier

In 2016 tekende SYNATOM een nieuw contract met zijn historische leverancier ORANO, die in 30 jaar al 125 containers had geleverd voor de centrale van Doel.

ORANO werkt met verschillende onderaannemers voor de 4 fasen van het productieproces. Twee van deze fasen werden door ORANO toevertrouwd aan het Belgische bedrijf Les Ateliers de la Meuse in Luik, dat in de loop der jaren een belangrijke onderaannemer voor ORANO is geworden.

In 2023 werd SYNATOM erop gewezen dat Les Ateliers de la Meuse in moeilijkheden verkeerde. Na een gerechtelijke reorganisatie werd het bedrijf op 30 oktober failliet verklaard. Eind 2023 nam een Franse toeleverancier van kerncentrales, ALFEOR, samen met het Waals Gewest (via Wallonie Entreprendre) de containerproductieactiviteiten over om een doorstart te maken onder de naam 'Les Nouveaux Ateliers de la Meuse'. Tijdens deze periode behield SYNATOM het contact met ORANO om de voortzetting van de containerproductie door Les Ateliers de la Meuse te ondersteunen. Het is in deze constructieve geest dat de containeractiviteit van Les Ateliers de la Meuse begin 2024 kon worden voortgezet binnen Les Nouveaux Ateliers de la Meuse. Door deze moeilijkheden zijn we op zoek gegaan naar oplossingen om extra veiligheid in te bouwen in het laadschema van Doel en Tihange.

Desondanks werd de eerste container uit het contract van 2016 aan Tihange geleverd in maart 2023 en eind 2023 onderworpen aan onbeladen tests.

Het Amerikaanse bedrijf HOLTEC

De eerste container van HOLTEC, ontworpen voor de opslag van verbruikte splijtstof uit de reactoren Doel 1 en Doel 2, is in maart 2023 aangekomen op de site en in mei werd begonnen met de onbeladen tests. SYNATOM heeft in september 2023 een bestelling geplaatst voor extra containers.

Het Duitse bedrijf GNS

Het Duitse bedrijf Gesellschaft für Nuklear-Service (GNS) heeft in mei 2022 de eerste container van een serie geleverd die bedoeld is voor splijtstofelementen van Doel 3, Tihange 1 en 2. Deze container werd ook onderworpen aan onbeladen tests.

Tegelijkertijd ontving SYNATOM het conformiteitscertificaat van het FANC dat het transport van deze container toestaat.

Het veiligheidsdossier voor het tweede model containers voor Doel 4 en Tihange 3 ligt nog steeds bij de autoriteiten ter aanvaarding.

De tweede shuttle van Tihange

Na hun verblijf in het desactiveringsdok worden de splijtstofelementen van de kerncentrale van Tihange overgebracht naar het centrale gebouw voor opslag onder water met behulp van een speciale container die bekend staat als een 'shuttle'. Gelet op de te verwachten toename van het aantal verplaatsingen wordt momenteel een tweede shuttle geproduceerd door het Amerikaanse bedrijf HOLTEC.

Speciale uitrusting

Bij een klein aantal splijtstofelementen in de desactiveringsdokken zijn afwijkingen vastgesteld die moeten worden aangepakt vóór de tussentijdse opslagfase.

Enkele jaren geleden lanceerden SYNATOM en ELECTRABEL daarom een specifiek programma genaamd 'CIME', wat staat voor 'Combustibles Inétanches ou Mécaniquement Endommagés'.

Het Franse bedrijf FRAMATOME heeft de betrokken verbruikte splijtstofelementen in de reactoren Doel 1 en Doel 2 al met succes behandeld.

In de tweede helft van 2023 werd gestart met een campagne in Doel 3 om de getroffen elementen van deze eenheid te behandelen.

De relaties met NIRAS

In mei 2023 ondertekenden NIRAS en SYNATOM een avenant bij het contract voor het beheer van radioactief afval.

Deze overeenkomst formaliseert en bepaalt de nieuwe vergoedingen en betalingen in verband met het historische opwerkingsafval dat is opgeslagen op de site van BELGOPROCESS.

In 2024 worden de contracten tussen NIRAS en SYNATOM opnieuw geëvalueerd in het licht van de overeenkomst die ENGIE en de Belgische regering eind 2023 ondertekenden.

FINANCIEEL BEHEER

Driejaarlijkse herziening van de nucleaire voorzieningen

SYNATOM is gestart met de zevende driejaarlijkse herziening van de nucleaire voorzieningen door op 2 september 2022 een dossier in te dienen bij de Commissie voor Nucleaire Voorzieningen (CNV). Na op 22 december 2022 een reeks opmerkingen te hebben ontvangen van de CNV, besliste SYNATOM – uit voorzorg – een verhoging van de voorzieningen met 2,9 miljard euro op te nemen in de rekeningen per 31 december 2022.

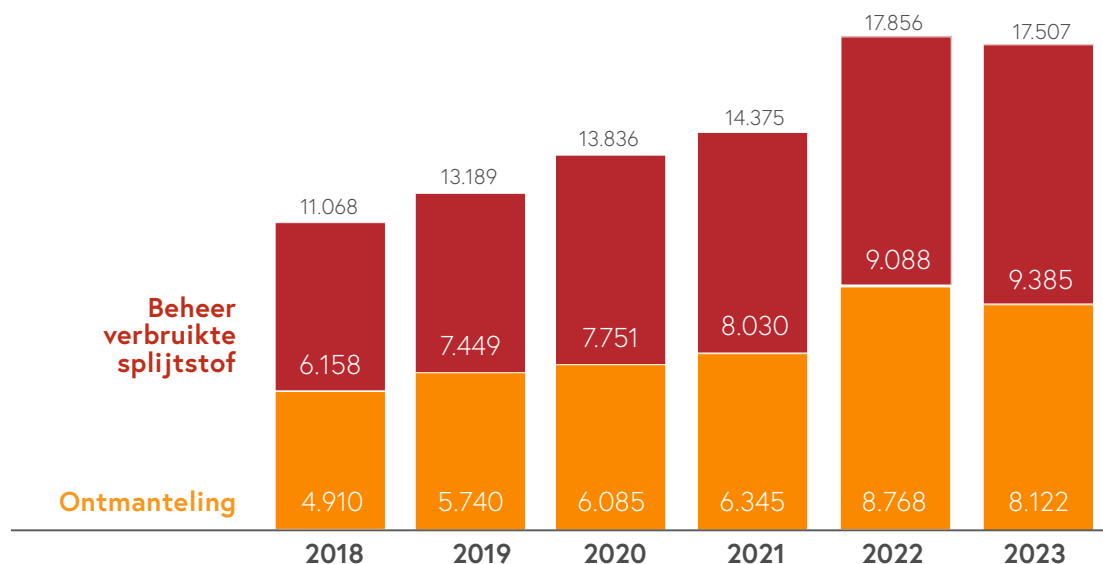
Begin 2023 heeft SYNATOM echter aan de CNV gevraagd om overleg te plegen over de opmerkingen die het niet voldoende gerechtvaardigd achtte. Op 7 juli 2023 bracht de CNV haar definitieve advies uit.

Dit leidde tot een aanpassing van de voorzieningen, waardoor de stijging werd teruggebracht tot 2,3 miljard euro (1,6 miljard euro voor ontmanteling en 0,7 miljard euro voor verbruikte splijtstof) in plaats van de 2,9 miljard euro die eind 2022 werd ingeboekt.

Zoals toegestaan door de wet van 12 juli 2022 en naar aanleiding van dit definitieve advies heeft SYNATOM in oktober 2023 een lening verstrekt van 1,6 miljard euro aan ELECTRABEL. Dat bedrag stemt overeen met de verhoging van de voorziening voor ontmanteling. 25% van het geleende bedrag moet worden terugbetaald binnen 12 maanden en het saldo over de volgende 7 jaar.

Voorzieningen op 31/12/2023

Evolutie van de voorzieningen
in miljoen euro

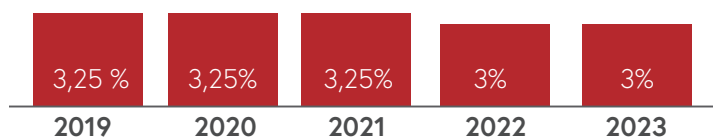

Zoals hierboven vermeld, werden de reactoren Doel 3 en Tihange 2 definitief stopgezet, respectievelijk op 23 september 2022 en 31 januari 2023. Ze zijn dus de vooraf bepaalde definitieve stopzettingfase (DSZ) van 5 jaar ingegaan, die tot doel heeft de voorwaarden te creëren om ze te kunnen ontmantelen.

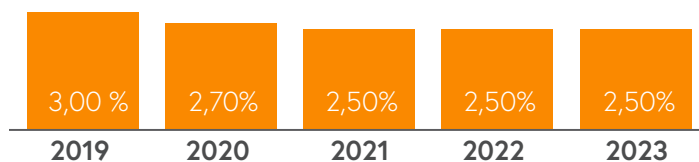
De kosten van deze activiteiten worden direct ten laste gebracht van de voorzieningen voor de ontmanteling die binnen SYNATOM zijn aangelegd. In 2023 is hiervoor een bedrag van 204 miljoen euro onttrokken uit de voorzieningen. De uitgaven zullen de komende jaren blijven stijgen.

Wijzigingen in de actualisatievoeten

Wijzigingen in de actualisatievoeten
voor het beheer van verbruikte splijtstof

Wijzigingen in de actualisatievoeten voor de ontmanteling

De actualisatievoeten voor de voorzieningen zijn 3% voor de voorzieningen voor het beheer van de verbruikte splijtstof en 2,5% voor de voorzieningen voor de ontmanteling, zoals bevestigd in het definitieve advies van de CNV van 7 juli 2023.

Repartitiebijdrage

De repartitiebijdrage (de zogenaamde nucleaire taks) is een jaarlijkse belasting die wordt berekend volgens een methode die is vastgesteld door de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG) voor de periode 2020-2026. In het kader van een openbare dienstverplichting moet SYNATOM de repartitiebijdrage voorschieten aan de staat. De bijdrage wordt vervolgens doorgerekend aan de eigenaars van de kernreactoren in verhouding tot hun aandeel in de elektriciteitsproductie.

Deze bijdrage varieert van jaar tot jaar, afhankelijk van de winst die wordt gemaakt met via de opwekking van kernenergie met de reactoren Doel 3 en 4 en Tihange 2 en 3.

De reactoren Doel 1, Doel 2 en Tihange 1 vallen onder specifieke overeenkomsten tussen de eigenaars van die reactoren en de Belgische staat.

Volgens het toepasselijke wettelijke kader wordt de nucleaire taks voor 2023 berekend op basis van de inkomsten in het jaar N-1, zijnde 2022, een jaar dat wordt gekenmerkt door een uitstekende beschikbaarheid van reactoren en zeer hoge prijzen op de elektriciteitsmarkt. De taks bedroeg 846,5 miljoen euro, verdeeld over ELECTRABEL (800,2 miljoen euro) en LUMINUS (46,3 miljoen euro).

BELEGGINGEN

Eind 2020 heeft SYNATOM een afdeling gecreëerd die zal instaan voor het beleggingsbeheer. In 2021 is SYNATOM begonnen met een grondige herziening van zijn bestuursregels, met name met de oprichting van een Investeringscomité bestaande uit deskundigen, alle bestuurders van SYNATOM en voorgezeten door een Onafhankelijke Bestuurder. De Directeur Beleggingen is er een permanente genodigde.

Het beleggingsbeleid van SYNATOM is onlangs aangepast om rekening te houden met de Phoenix-overeenkomsten - bevestigd op 13 december 2023 - met een closing eind 2024.

Het doel is om:

- voor het aandeel van 8,8 miljard dat bij de closing zal worden geliquideerd, met het oog op de betaling van de forfaitaire bedragen voor de overdracht van de financiële verantwoordelijkheid aan de Belgische Staat, de waarde van de onderliggende activa te waarborgen middels beleggingen in monetaire instrumenten die in de huidige context een rendement bieden dat ten minste gelijk is aan de indexering van de forfaitaire bedragen die in de Phoenix-overeenkomsten zijn vastgelegd;
- voor de overige beleggingen, die bestemd zijn om de resterende verplichtingen van SYNATOM te dekken, een voldoende rendement te garanderen tegen een aanvaardbaar risiconiveau, om de kosten te dekken van de ontmanteling en de opslag van verbruikte splijtstof tot 2050, rekening houdend met de verplichtingen die de wet van 12 juli 2022 oplegt inzake diversificatie, risicobeperking en beschikbaarheid.

Het rendement op de ingezette activa bedroeg 5,01% voor het boekjaar 2023.

SYNATOM integreert ook ecologische, sociale en governancefactoren (ESG) in haar beleggingsbeleid om een beter risicobeheer mogelijk te maken met het oog op een duurzaam rendement op lange termijn. De integratie van ESG-factoren maakt een bredere afweging mogelijk van de risico's en kansen die de financiële resultaten kunnen beïnvloeden. Het ESG-beleid wordt gedelegeerd uitgevoerd door de externe vermogensbeheerders die de beleggingen beheren met inachtneming van de ESG-beginselen. De mate waarin rekening wordt gehouden met de ESG-beginselen in het beleggingsproces hangt af van de maturiteit van de ESG-integratie in de markten waarop de vermogensbeheerder actief is.

Het beleggingsbeheer wordt toevertrouwd aan de afdeling Beleggingen, die onder het toezicht staat van een Directeur Beleggingen. Het Investeringscomité doet aanbevelingen aan de Raad van Bestuur, die het beleggingsbeleid van SYNATOM vastlegt, en is verantwoordelijk voor het toezicht op de beleggingsbeslissingen, die in overeenstemming moeten zijn met dit beleid. Het Auditcomité onderzoekt, beoordeelt en bewaakt het risicokader voor beleggingen.

Bemerk dat het beleggingsbeleid van SYNATOM wordt voorgelegd aan de CNV.

Lessen uit 2023

De markten

Het jaar 2023 werd gekenmerkt door aanhoudende inflatie, geopolitieke spanningen ten gevolge van het Israëlisch-Palestijnse conflict en, een verkrapping van het monetair beleid door de centrale banken. Dit laatste was de belangrijkste oorzaak voor de marktvolatiliteit in de eerste helft van het jaar. Deze verstrenging leidde in het bijzonder tot het faillissement van een aantal regionale banken in de VS. In de tweede helft van het jaar, met name na de zomerperiode, vertraagde de inflatie en veranderde de toon van de centrale banken, wat voor een zeker optimisme op de markten zorgde.

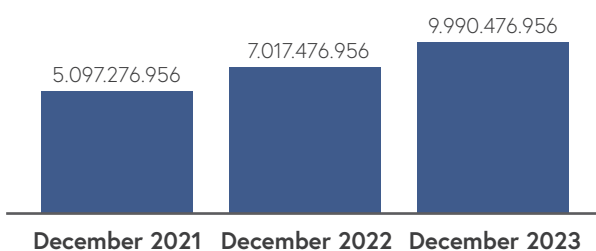
Op het vlak van economische groei bleven de Verenigde Staten veerkrachtig dankzij de ondersteuning van de consumptie en het federale begrotingstekort. Europa, en dan vooral Duitsland, kende echter een meer uitgesproken vertraging. China kende een bescheiden economische opleving en vooral de vastgoedsector bleef kampen met hardnekkige uitdagingen.

De aandelenmarkten boekten over het algemeen winst, met een aanzienlijke bijdrage van de technologie- en halfgeleidersector in de Verenigde Staten. De prestaties van obligaties veerden op na een moeilijk jaar in 2022, en de wisselkoersschommelingen tussen de euro, dollar, yen, Zwitserse frank en pond sterling waren relatief stabiel.

Evolutie van de beleggingen

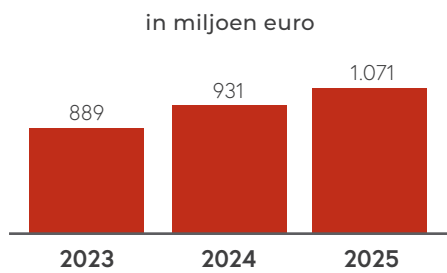
Het belegde kapitaal is sinds 2020 gestaag toegenomen. Deze toename is het gevolg van de van ELECTRABEL ontvangen jaarlijkse terugbetalingen op leningen en de jaarlijkse stijging van de totale voorzieningen.

Evolutie van activa in euro

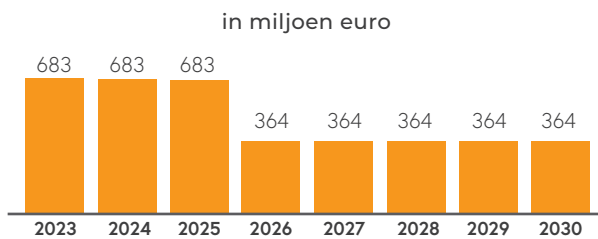
ELECTRABEL heeft zich ertoe verbonden vanaf 2020 te beginnen met de volledige terugbetaling van de lening die werd toegekend uit de voorzieningen voor het beheer van verbruikte splijtstof tussen nu en 2025.

Aflossingsplan voor leningen uit voorzieningen voor het beheer verbruikte splijtstof

In 2022 heeft ELECTRABEL zich er ook toe verbonden om de volledige lening uit de voorzieningen voor de ontmanteling van de centrales terug te betalen.

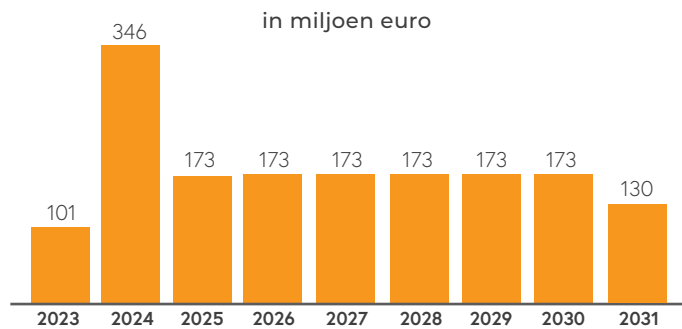
Aflossingsplan voor lening uit voorzieningen voor de ontmanteling

Deze verbintenissen werden ook vastgelegd in de wet van 12 juli 2022.

Naast deze leningen die zijn vastgelegd in de wet van 12 juli 2022, heeft SYNATOM op 1 oktober 2023 een nieuwe leningsovereenkomst afgesloten voor een bedrag van 1.618,3 miljoen euro, wat overeenkomt met de verhoging van de nucleaire voorzieningen voor de ontmanteling van kerncentrales.

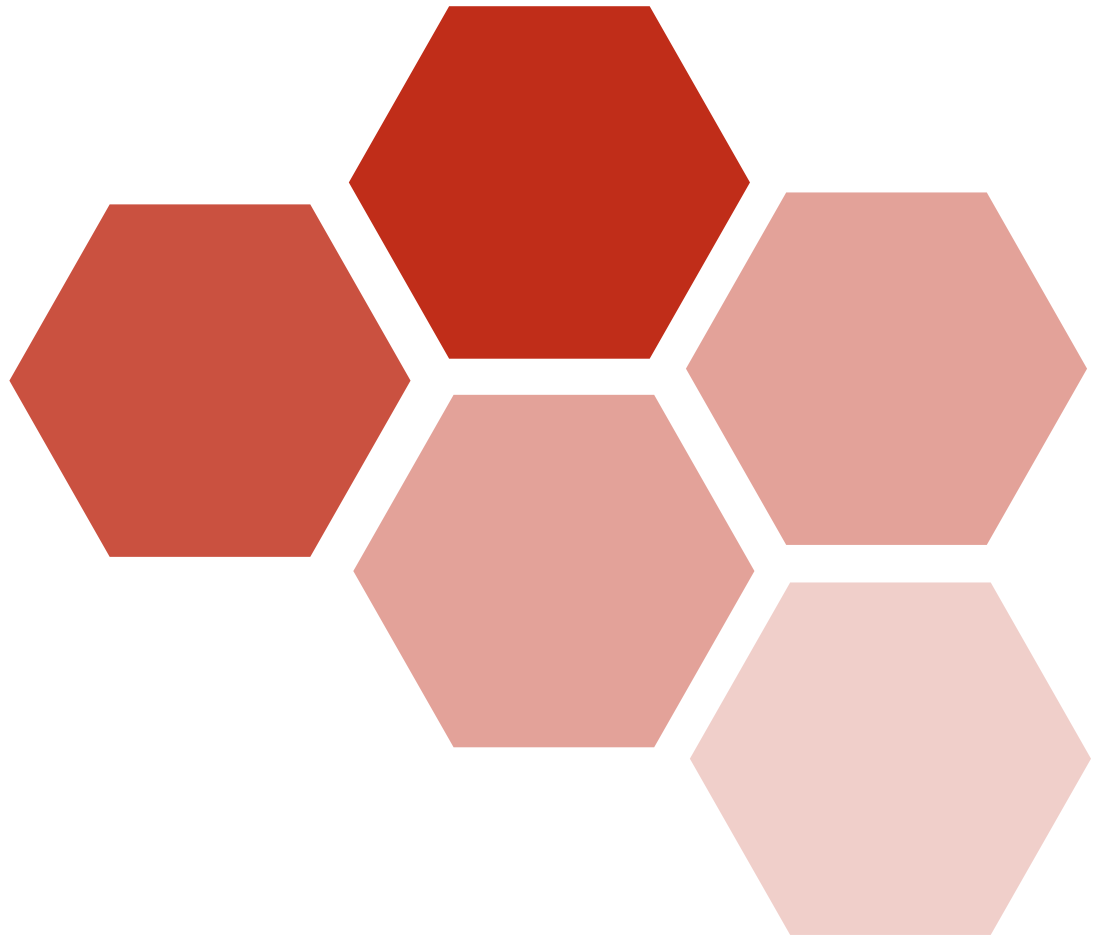
Aflossingsplan voor lening uit voorzieningen voor de ontmanteling

SYNATOM doet deze beleggingen via zijn twee beveks: een institutionele bevek naar Belgisch recht genaamd Belgian Nuclear Liabilities Fund (BNLF) en een bevek naar Luxemburgs recht genaamd Nuclear Investment Fund (NIF).

Eind 2023 zullen hun activa respectievelijk 1,7 miljard euro en 8,3 miljard euro bedragen.

GOVERNANCE

Het bestuur van SYNATOM berust op drie pijlers: de Belgische Corporate Governance Code 2020, het Belgisch Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen en de statuten van de vennootschap. De governance voldoet ook aan het kader van de wet van 12 juli 2022, die bepaalt dat de Raad van Bestuur drie Onafhankelijke Bestuurders moet tellen (één van het andere geslacht dan de andere twee), van wie één benoemd wordt tot Voorzitter. Tijdens de buitengewone Algemene Vergadering van 30 januari 2023, waarop SYNATOM haar statuten heeft aangepast aan de voornoemde wet, is mevrouw Cécile FLANDRE, Onafhankelijk Bestuurder, benoemd tot Voorzitter van SYNATOM. De heren Jan LONGEVAL en Maximilien de LIMBURG STIRUM waren reeds in 2021 toegetreden tot de Raad van Bestuur als Onafhankelijke Bestuurders. De Raad van Bestuur van SYNATOM bestaat nu uit 8 leden en 2 vertegenwoordigers van de federale regering.

Samenstelling van de Raad van Bestuur

- Didier ENGELS Voorzitter tot 30 januari 2023
- Cécile FLANDRE Voorzitter vanaf 30 januari 2023
Onafhankelijk Bestuurder
- Dimitri STROOBANTS Gedelegeerd Bestuurder
- Hélène DURAND Bestuurder
- Michael GILLIS Bestuurder tot 8 februari 2024
- François GRAUX Bestuurder vanaf 8 februari 2024
- Thierry SAEGERMAN Bestuurder tot 1 januari 2024
- Cedric OSTERRIETH Bestuurder vanaf 1 januari 2024
- Patrick GAUSSENT Bestuurder tot 1 maart 2024
- Mireille VAN STAEYEN Bestuurder vanaf 1 maart 2024
- Maximilien de LIMBURG STIRUM
Onafhankelijk Bestuurder
- Jan LONGEVAL Onafhankelijk Bestuurder
- Carl MALBRAIN
Vertegenwoordiger van de federale regering
- Olivier SOUMERYN-SCHMIT
Vertegenwoordiger van de federale regering
- Michaël DELMÉE Secretaris van de Raad van Bestuur

De Raad heeft (i) een **Auditcomité** opgericht bestaande uit drie leden gekozen onder de Bestuurders (van wie er twee onafhankelijk zijn) en (ii) een **Investeringscomité** bestaande uit vier leden gekozen onder de Bestuurders en voorgezeten door een Onafhankelijke Bestuurder.

Samenstelling van het Auditcomité

Voorzitter:

- Patrick GAUSSENT tot 1 maart 2024

Voorzitter:

- Mireille VAN STAEYEN vanaf 1 maart 2024

Leden:

- Jan LONGEVAL Onafhankelijk Bestuurder
- Maximilien de LIMBURG STIRUM
Onafhankelijk Bestuurder

Permanente genodigden:

- Dominique GHISLAIN, Financieel Directeur van SYNATOM
- Michaël DELMÉE, Secretaris van het Comité

Samenstelling van het Investeringscomité

Voorzitter:

- Jan LONGEVAL Onafhankelijk Bestuurder

Leden:

- Hélène DURAND Bestuurder
- Dimitri STROOBANTS Gedelegeerd Bestuurder
- Patrick GAUSSENT Bestuurder tot 1 maart 2024
- Mireille VAN STAEYEN Bestuurder vanaf 1 maart 2024

Permanente genodigde:

- Xavier PIRET, Directeur Beleggingen

In 2023 kwam de **Raad van Bestuur** van SYNATOM acht keer bijeen, met een aanwezigheidspercentage van meer dan 90%. Tijdens het afgelopen boekjaar heeft de Raad van Bestuur geen beslissingen genomen die vallen onder artikel 7:96 van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen.

Het **Auditcomité** en het **Investeringscomité** kwamen respectievelijk vier en vijf keer bijeen, met een aanwezigheidspercentage van meer dan 90%.

Opvolging van de mandaten

De heer Thierry SAEGEMAN heeft zijn functie als Bestuurder neergelegd met ingang van 1 januari 2024. De Raad van Bestuur heeft de heer Cedric OSTERRIETH gecoöpteerd om zijn mandaat met ingang van dezelfde datum over te nemen.

De heer Michaël GILLIS heeft zijn functie als Bestuurder neergelegd met ingang van 8 februari 2024. De Raad van Bestuur heeft de heer François GRAUX gecoöpteerd om zijn mandaat met ingang van 8 februari over te nemen.

Tot slot heeft de heer Patrick GAUSSENT zijn functie als Bestuurder neergelegd met ingang van 1 maart 2024. De Raad van Bestuur heeft mevrouw Mireille VAN STAEYEN gecoöpteerd om zijn mandaat over te nemen en heeft haar ook benoemd tot Voorzitter van het Auditcomité met ingang van dezelfde datum.

Dagelijks beheer

Het dagelijks beheer van de vennootschap is in handen van de heer Dimitri Stroobants, Gedelegeerd Bestuurder, die door de Raad van Bestuur werd benoemd. Het bedrijf is georganiseerd in vijf afdelingen onder leiding van:

- Françoise Renneboog, Directeur van de afdeling Bovenfase van de nucleaire splijtstofcyclus.
- Luc Janssen, Directeur van de afdeling Benedenfase van de nucleaire splijtstofcyclus.
- Dominique Ghislain (CFO), Directeur van de afdeling Financiën.
- Xavier Piret (CIO), Directeur van de afdeling Beleggingen.
- Godelieve Vandeputte (CLO), Directeur van de Juridische Dienst.

DANKWOORD AAN HET PERSONEEL

De Voorzitter en alle leden van de Raad van Bestuur en de Directie willen graag alle medewerkers bedanken voor hun professionalisme en niet-aflatende inzet gedurende dit uitzonderlijke jaar. Samen hebben we ten volle bijgedragen aan de missie en de waarden van SYNATOM. Nogmaals hartelijk dank voor het werk dat u elke dag gedaan heeft in dit bijzonder drukke jaar 2023.

JAARVERSLAG

Dames en heren,

In overeenstemming met de wettelijke en statutaire voorschriften hebben wij de eer u het jaarverslag van onze vennootschap over haar 54e boekjaar voor te stellen en u de jaarrekening per 31 december 2023 ter goedkeuring voor te leggen.

Context

Het jaar 2023 werd nog steeds gekenmerkt door geopolitieke instabiliteit, vooral door de oorlog in Oekraïne en het Israëlisch-Palestijns conflict, de klimaatuitdagingen, de versnelde energietransitie in een groot aantal landen en de nieuwe impuls voor kernenergie.

Ondanks deze omstandigheden gaven de economieën blijk van veerkracht en bleef de inflatie beter onder controle.

Dit alles heeft geleid tot een sterke stijging van de verschillende componenten van de uraniummarkt (in 1 jaar tijd kwam er ruim 90% bij voor natuurlijk uranium, 20% voor de conversiediensten en 20% voor de verrijkingsdiensten).

Voor de financiële markten was 2023 een uitstekend jaar. Afgezien van olie en de Chinese aandelen sloten de voornaamste activaklassen het jaar in het groen af, in het vooruitzicht van een renteverlaging door de centrale banken.

Het dossier over de driejaarlijkse herziening van de nucleaire voorzieningen, dat SYNATOM en de kernexploitant in september 2022 bij de Commissie voor nucleaire voorzieningen (CNV) hadden ingediend, werd in 2023 afgerond. De definitieve beslissing van deze Commissie kwam er op 7 juli 2023 (na een met redenen omkleed advies in februari en voorafgaand overleg in juni). Op basis daarvan is de verhoging van de voorzieningen met 2.946 miljoen euro 2022 die eind 2022 werd geboekt, met 648,4 miljoen euro 2022 naar beneden bijgesteld.

In 2023 werden de onderhandelingen tussen ENGIE nv, ELECTRABEL nv ('ENGIE'-groep) en de Belgische Staat afgerond (de 'Phoenix-akkoorden') met de ondertekening in december 2023 van een definitief akkoord over de verlenging van de kerncentrales Doel 4 en Tihange 3 met 10 jaar ('LTO') en over de verplichtingen met betrekking tot het nucleair afval ('CAP'). SYNATOM is geen partij in deze akkoorden. De ENGIE-groep heeft er zich via deze akkoorden toe verbonden het uranium dat voor deze verlenging nodig is veilig te stellen. Op vraag van ELECTRABEL en met goedkeuring van de Raad van Bestuur van SYNATOM heeft SYNATOM contracten onderhandeld en gesloten voor de levering van de verschillende soorten uranium die nodig zijn om deze verlenging mogelijk te maken.

Op 6 juli 2023 werd door de ondernemingsrechtbank van Luik een gerechtelijke reorganisatieprocedure geopend voor LES ATELIERS DE LA MEUSE SA ('ALM'), een belangrijke onderaannemer van ORANO voor de levering van containers. De rechtbank heeft aanvankelijk 4 maanden opschorting verleend en ALM vervolgens failliet verklaard. Er werd een overnemer gevonden om - begin 2024 - de nieuwe Ateliers de la Meuse op te richten, die de met SYNATOM overeengekomen prestaties aan ORANO zal blijven leveren.

Na de eerste definitieve sluiting van de reactor van Doel 3 (op 23 september 2022) volgde op 31 januari 2023 die van Tihange.

In het kader van de wet van 12 juli 2022 heeft SYNATOM de vereiste aanpassing van haar governance voortgezet en begin 2023 haar Governance Charter en statuten herzien om aan de wet te voldoen.

Kapitaal, aandeelhouderschap en doel van de vennootschap

Het kapitaal van SYNATOM blijft ongewijzigd op 49,6 miljoen euro, waarvan 25% volgestort is en wordt vertegenwoordigd door 2 miljoen aandelen op naam.

Alle aandelen zijn in handen van ELECTRABEL nv, met uitzondering van één specifiek aandeel, 'golden share' genoemd, dat in handen is van de Belgische Staat. Dit aandeel geeft de staat bepaalde bijzondere rechten, meer bepaald in de Raad van Bestuur, met de aanwezigheid van twee Regeringsvertegenwoordigers.

Technische activiteiten

Levering van verrijkte splijtstoffen

SYNATOM heeft in 2023 haar laatste verrijkingsdiensten geleverd in het kader van haar bestaande contracten en van de stopzetting van de centrales in 2025 in overeenstemming met de wettelijke voorschriften. De laatste levering van verrijkt uranium aan de door ELECTRABEL aangewezen fabriek vond begin 2023 plaats. Aangezien de resterende hoeveelheden uranium, gelet op het werkelijke verbruik, nu bekend zijn op basis van de laatste geladen kernen, heeft SYNATOM zijn voorraden met 89 miljoen euro geherwaardeerd.

Zoals vermeld in het eerste punt, heeft SYNATOM naar aanleiding van de Phoenix-akkoorden haar portefeuille aan contracten voor de levering van natuurlijk uranium en voor conversie- en verrijkingsdiensten vernieuwd. SYNATOM heeft alle stoffen van Russische afkomst uitgesloten. Onze bestaande voorraden en onze nieuwe leveringscontracten zullen worden gebruikt om te voldoen aan de toekomstige behoeften van de twee centrales in het kader van de LTO.

De leveringscontracten werden vernieuwd in een context van stijgende prijzen, zowel voor natuurlijk uranium als voor conversie- en verrijkingsdiensten. Deze stijgingen zijn het gevolg van de oorlog in Oekraïne, van de vastberadenheid van elektriciteitsproducenten om niet meer afhankelijk te zijn van Russische aanvoer en in het algemeen van een wereldwijd groeiende belangstelling om kernenergie een nieuwe impuls te geven/te ontwikkelen.

Beheer van de assemblages van verbruikte splijtstoffen en bijbehorend afval

Transfers van de assemblages van verbruikte splijtstoffen die in het deactiveringsdok hebben gelegen, naar de gecentraliseerde opslaggebouwen.

In 2023 werd één container met assemblages uit Doel 4 geladen en overgebracht naar het gecentraliseerde droge-opslaggebouw, SCG genaamd.

Er waren geen transfers van assemblages van verbruikte splijtstoffen tussen de deactiveringsdokken en het gecentraliseerde opslagbekken, DE genaamd, in Tihange.

SF²

De aanleg van extra droge opslagcapaciteit voor verbruikte splijtstoffen op elk van de twee nucleaire sites wordt voortgezet. Het gaat om de SF²-gebouwen (Spent Fuel Storage Facility).

In Tihange werden het gebouw en de diverse uitrusting functioneel getest met het oog op het verkrijgen van de exploitatievergunning in de eerste helft van 2024.

In Doel werden de bouwwerken voortgezet; de SF² zou begin 2025 operationeel moeten zijn.

Deze datums voor de industriële ingebruikname van de SF²-installaties stroken met de operationele behoeften en de datums waarop de bestaande opslagcapaciteit van de sites naar verwachting verzadigd zal zijn.

De containers

Vanwege de toenemende behoefte aan opslagcontainers voor verbruikte splijtstof voor de centrales van Doel en Tihange en met het oog op diversificatie heeft SYNATOM de voorbije tien jaar verschillende contracten voor de levering van containers gesloten: met het Amerikaanse bedrijf HOLTEC, het Duitse bedrijf GNS en het Franse bedrijf ORANO NPS.

De levering van de eerste reeks van deze nieuwe types containers, die aan de strengste veiligheidscriteria voldoen en compatibel zijn met de nieuwe SF²-installaties, is gespreid over de periode 2022-2024. De levering van de eerste container van GNS in 2022 werd - begin 2023 - gevolgd door de eerste HOLTEC-container voor Doel 1&2 en door de eerste container van ORANO NPS voor Tihange.

In 2023 werd een aantal dry runs op deze 3 eerste containers verricht om de kinematica van de behandeling, het laden, de transfer en de opslag met de specifieke uitrusting te testen, en om het personeel te kunnen opleiden dat bij het beheer van de containers betrokken is.

Begin 2023 waren in totaal 53 containers voor de transfer en/of opslag van verbruikte splijtstof in productie. In 2023 werden bestellingen voor 31 nieuwe containers ondertekend, overeenkomstig de behoeften van de sites.

Zoals eerder vermeld ging in 2023 een onderaannemer van ORANO NPS failliet, namelijk ALM in Luik. In de loop van het jaar

kon de productie van de voor SYNATOM bestemde containers bij ALM voortgezet worden, met name dankzij de maatregelen die ORANO NPS had getroffen, maar minder snel dan gepland. De vooropgestelde leveringsdatums beantwoorden nog steeds aan de behoeften van de sites van Doel en Tihange. Eind 2023 hebben twee gezamenlijke investeerders zich kandidaat gesteld om bepaalde activiteiten van ALM over te nemen (waaronder de activiteiten met betrekking tot de bouw van de vermelde containers).

Wat de andere leveranciers van containers betreft (HOLTEC en GNS) hebben de leveringen vertraging opgelopen door de inflatie, verstoringen in de toeleveringsketen na Covid en de oorlog in Oekraïne. In dit stadium komt onze planning voor het beladen van de sites in het kader van de definitieve sluiting van de eenheden daardoor echter niet in het gedrang.

De tweede pendelcontainer van de kerncentrale van Tihange

De productie van de tweede pendelcontainer voor verbruikte splijtstof, die bestemd is voor de centrale van Tihange, wordt voortgezet door de Amerikaanse fabrikant HOLTEC. Deze container wordt in de tweede helft van 2024 verwacht.

Specifieke assemblages

Met het oog op de volledige lediging van de deactiveringsdokken, een fundamentele stap in de fase van definitieve sluiting van de eenheden, voorafgaand aan de ontmanteling van de reactoren, heeft SYNATOM enkele jaren geleden al een actieplan ontwikkeld voor het beheer van niet-waterdichte of mechanisch beschadigde splijtstoffen.

In 2023 werd de voorbereiding voortgezet op het vlak van uitrusting en vergunningen voor de geplande interventies op deze splijtstof - in 2024 - in Doel 3 en Tihange 2. Met FRAMATOME werd een nieuw contract gesloten voor de verbruikte splijtstof van Doel 3 en Tihange 1 die een interventie vereist.

Betrekkingen met de Nationale instelling voor radioactief afval en verrijkte splijtstoffen (NIRAS)

Diepe geologische berging - in een nog te bepalen en te kwalificeren locatie in België - is momenteel de beoogde eindbestemming voor het hoogradioactief afval en/of radioactief afval met een lange levensduur. Dit scenario werd niet bevestigd bij de goedkeuring in 2016 van het nationaal programma dat overeenkomstig artikel 12 van Richtlijn 2011/70/EURATOM is opgesteld.

In dit verband heeft de Europese Commissie op 27 november 2019 een met redenen omkleed advies aan België gezonden in het kader van de inbreukprocedure van artikel 258 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

Op 28 oktober 2022 is een koninklijk besluit uitgevaardigd 'tot vaststelling van het eerste deel van de Nationale Beleidsmaatregel met betrekking tot het langetermijnbeheer van hoogradioactief en/of langlevend afval en verduidelijking van het stapsgewijze proces voor de vaststelling van de andere delen van deze Nationale Beleidsmaatregel'. Dit koninklijk besluit bevestigt 'de diepe berging van dit afval op Belgisch grondgebied op één of meer locaties' als 'het

voorontwerp van langetermijnbeheerconcept van het in artikel 3 bedoelde radioactieve afval, in afwachting van het resultaat van het besluitvormingsproces (...). Het verankert ook 'de omkeerbaarheid van de Nationale Beleidsmaatregel, die de mogelijkheid inhoudt, na heroverweging, om terug te komen op een of meer delen van deze Beleidsmaatregel'.

Er kan dus niet worden gegarandeerd België nog steeds kiest voor diepe berging van categorie B-afval - laag- of middelactief langlevend afval van de ontmanteling - en categorie C-afval - hoogactief en/of langlevend.

Het is niettemin deze hypothese die door het NIRAS wordt weerhouden voor de kostprijsevaluatie voor de definitieve berging van de afval van categorie B en C, en die in aanmerking wordt genomen in de definitieve beslissing van de CNV van juli 2023.

Wij verwijzen verder naar de termen van het akkoord tussen de Groep ENGIE en de Belgische Staat voor wat betreft het beheer van het nucleair afval en de bestraalde splijtstof.

Nucleaire voorzieningen

De definitieve beslissing van de CNV over de driejaarlijkse herziening van de nucleaire voorzieningen werd op 7 juli 2023 genomen (na een met redenen omkleed advies in februari en voorafgaand overleg in juni). De gevolgen hiervan op boekjaar 2023 zijn als volgt (waarbij we eraan herinneren dat de rekeningen van boekjaar 2022 gebaseerd waren op de CNV-beslissing van eind 2022):

- Voor de voorzieningen voor de ontmanteling: een verlaging van de voorzieningen met 630,5 miljoen euro²⁰²²;
- Voor de voorzieningen voor benedenfase: een verlaging van de voorzieningen met 17,9 miljoen euro²⁰²².

Akkoord tussen de groep ENGIE en de Belgische Staat - LTO Doel 4 en Tihange 3

Op 9 januari 2023 hebben de ENGIE-groep en de Belgische regering een principeakkoord ondertekend (Heads of Terms and Commencement of LTO Studies Agreement) dat voorziet in het aanvaarden van de milieu- en technische studies die voorafgaan aan het verkrijgen van de vergunningen voor de verlenging van de Belgische nucleaire eenheden Doel 4 en Tihange 3. Het concretiseert de elementen die werden vermeld in de op 21 juli 2022 ondertekende intentieverklaring en specificeert bepaalde modaliteiten.

Op 29 juni 2023 hebben de ENGIE-groep en de Belgische regering een tussentijdse overeenkomst bevestigd die de modaliteiten voor de verlenging van de nucleaire eenheden Doel 4 en Tihange 3 nader omschrijft.

Op 13 december 2023 ondertekenden ENGIE en de Belgische regering de definitieve overeenkomst over de verlenging van de kerncentrales Tihange 3 en Doel 4 en over alle verplichtingen met betrekking tot nucleair afval. Dit document bevestigt en bekrachtigt de belangrijkste principes van de kaderovereenkomst die op 21 juli 2023 werd ondertekend, namelijk:

- een verbintenis van beide partijen om een Flexible Long-Term Operation (LTO) uit te voeren, voor een geraamde investering van 1,6 tot 2 miljard euro, en om alles in het werk te stellen om de nucleaire eenheden Doel 4 en Tihange 3 tegen november 2025 opnieuw op te starten;
- de oprichting van een juridische structuur voor de twee verlengde nucleaire eenheden, die in gelijke mate eigendom is van de Belgische staat en ENGIE;
- het economisch model voor de verlenging, met een evenwichtige verdeling van de risico's, met name via een Contract for Difference-mechanisme voor de vergoeding van de elektriciteitsproductie;
- de vaststelling van een forfaitair bedrag voor toekomstige kosten in verband met de verwerking van kernafval, dat betrekking heeft op alle nucleaire installaties van ENGIE in België, voor een totaalbedrag van 15 miljard euro ('Cap'), betaalbaar in twee schijven volgens de afvalcategorieën; een betaling van 11,5 miljard euro²⁰²² bij de closing voor het categorie B- en C-afval (hoog radioactief afval bestemd voor de geologische berging) en het saldo, d.w.z. 3,5 miljard euro²⁰²² bij de heropstart van de LTO eenheden eind 2025 voor het categorie A-afval (laag radioactief afval, bestemd voor de bovengrondse opslag). Deze bedragen in euro²⁰²² worden geïndexeerd met 3% met ingang van 1 januari 2023 tot de datum van betaling;
- de opheffing van de beperkingen op de niet-Europese activa van ELECTRABEL.

De definitieve tekst bevat ook de technische en operationele voorwaarden voor het opnieuw opstarten van de twee eenheden vanaf november 2025, met volledige garanties voor nucleaire veiligheid.

Deze overeenkomst blijft onderworpen aan de effectieve stemming over de wetswijzigingen die in mei 2024 wordt verwacht en aan de goedkeuring van de Europese Commissie, waarbij een raadpleging loopt, die in het vierde kwartaal van 2024 wordt verwacht. De closing van de transactie zou dan ook in het vierde kwartaal van 2024 moeten plaatsvinden. Voor SYNATOM leidt ze tot de overdracht van de nucleaire voorzieningen voor het beheer van het kernafval aan een openbare instelling, Hedera genaamd, bij de closing.

Als gevolg van dit akkoord heeft de groep ENGIE de waardering van haar voorzieningen herzien met een bedrag dat overeenkomt met de vermeerdering tussen de reeds voorziene passiva met betrekking tot de toekomstige kosten verbonden aan de behandeling van nucleair afval en het forfaitair bedrag van 15 miljard euro²⁰²², meer bepaald een bedrag van 5,1 miljard euro²⁰²² (met inbegrip van het aandeel van de partners van ELECTRABEL in bepaalde centrales voor 0,4 miljard euro). Gelet op het feit dat SYNATOM geen partij is bij dit akkoord en dat de wetswijzigingen nog niet zijn doorgevoerd, is er geen aanleiding om de provisies van SYNATOM op 31 december 2023 aan te passen. De gevolgen van het akkoord evenals de wetswijzigingen zullen moeten worden geanalyseerd maar er wordt verwacht dat de impact op de nucleaire voorzieningen van SYNATOM en de activa die daar mee overeenstemmen significant zal zijn.

Tenslotte leidt de verlenging met 10 jaar van de eenheden Doel 3 en Tihange 2 voorzien in het akkoord tot de verlenging

van de uitbating van bepaalde installaties voor de behandeling van afval van de ontmanteling en van de fases van de definitieve stopzetting van bepaalde eenheden en worden ontmantelingsactiviteiten in serie van de verschillende eenheden gedesoptimaliseerd. Er is voorzien dat de Staat de betreffende bijkomende provisies ten laste nemen, geschat tussen 500 en 600 miljoen euro. In afwachting van een akkoord over het precies bedrag en van de closing van de transactie, wordt deze vermeerdering van het passief dat forfaitair zal worden betaald door de Belgische Staat niet opgenomen in de rekeningen van ENGIE. Om dezelfde redenen als hierboven vermeld, worden deze bedragen ook niet verrekend in de rekeningen van SYNATOM.

Beheer van de activa die verband houden met de nucleaire voorzieningen

Voor het sturen van de beleggingen die de tegenwaarde van nucleaire voorzieningen vormen, steunt SYNATOM op een specifiek team en haar Investeringscomité (bestaande uit deskundigen) die toezicht houden op de beleggingsbeslissingen in het kader van een beleggingsbeleid, zoals vastgelegd door de Raad van Bestuur. Dit beleid legt een onder controle gehouden risicoprofiel op om rendementsdoelstellingen en een voldoende diversificatie van de risico's te bereiken.

Naast de aanhoudende inflatie en de geopolitieke spanningen die in de hand werden gewerkt door het Israëlisch-Palestijns conflict was in 2023 de monetaire verkrapping door de centrale banken de voornaamste katalysator voor de volatiliteit op de markten tijdens de eerste helft van het jaar. Deze verkrapping leidde met name tot het faillissement van een aantal Amerikaanse regionale banken. De tweede helft van het jaar werd, vooral na de zomerperiode, gekenmerkt door een vertraging van de inflatie en een verandering in het discours van de centrale banken, wat voor een zeker optimisme op de markten zorgde.

Op het vlak van economische groei bleven de Verenigde Staten veerkrachtig dankzij de ondersteuning van de consumptie en het federale begrotingstekort, terwijl er zich in Europa een meer uitgesproken vertraging aftekende met name in Duitsland. In China was de economische opleving bescheiden en werd de vastgoedsector nog steeds met aanhoudende uitdagingen geconfronteerd.

De beurzen boekten over het algemeen winst, met een aanzienlijke bijdrage van de technologiesector en de halfgeleidersector in de Verenigde Staten. Na een moeilijk jaar 2022 presteerden de obligaties weer beter en de wisselkoersschommelingen tussen de euro, de dollar, de yen, de Zwitserse frank en het pond sterling waren relatief stabiel.

Na de terugbetaling van de leningen door ELECTRABEL is de door SYNATOM beheerde portefeuille van geëxternaliseerde activa aanzienlijk in omvang toegenomen tot meer dan 10 miljard euro eind 2023.

De doelstelling van SYNATOM op het vlak van beleggingen in deze activa werd aangepast, rekening houdend met de Phoenix-akkoorden. Namelijk:

- door het deel van 8,8 miljard euro (tegenwaarde van de door SYNATOM aangelegde voorzieningen voor het kernafval die aan Hedera zullen worden overgedragen), dat bij de closing te gelde gemaakt moet worden, met het oog op de betaling van de forfaitaire bedragen voor de overdracht aan de Belgische Staat van de financiële verantwoordelijkheid, met betrekking tot de waarde van de onderliggende activa te waarborgen door middel van belegging in monetaire instrumenten met een rendement dat minstens gelijk is aan de indexering van de forfaitaire bedragen, die is vastgelegd op 3%;
- door voor de beleggingen die het passief dat bij SYNATOM blijft, moeten dekken: een voldoende rendement te verzekeren, met een aanvaardbaar risiconiveau, om de kosten van de ontmanteling en de opslag van de bestraalde splijtstoffen te dekken, met een verplichting tot diversificatie, beperking van het risico en beschikbaarheid zoals bepaald door de wet van 12 juli 2022.

In 2023 heeft SYNATOM overigens het stop loss-mechanisme op haar volledige portefeuille afgeschaft, omdat het weinig doeltreffend bleek op heel volatiele markten.

Zo bedroeg het rendement op de specifieke activa 5,01% over het boekjaar.

Repartitiebijdragen

Sinds 2008 is SYNATOM namens de Belgische Staat belast met de inning van de repartitiebijdrage, ook bekend als de nucleaire taks. Voor het boekjaar eindigend op 31/12/2022 bedroeg het totale bedrag -zoals bepaald door het koninklijk besluit van 27 september 2023- 846,5 miljoen euro, verdeeld tussen ELECTRABEL voor 800,2 miljoen euro en LUMINUS voor 46,3 miljoen euro.

Deze bijdrage heeft geen betrekking op de reactoren Doel 1 en 2 en Tihange 1, waarvoor rechtstreeks speciale overeenkomsten tussen de Belgische Staat en de kernexploitant zijn gesloten.

Corporate Governance

Het bestuur van SYNATOM berust op de toepasselijke wettelijke bepalingen (meer bepaald het Belgisch Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen, 'het WVV', en de voornoemde wet van 12 juli 2022) alsook op haar statuten, charters en interne reglementen van haar organen.

SYNATOM is een monistische structuur met de rechtsvorm van een naamloze vennootschap, georganiseerd rond de volgende onderdelen:

- De Raad van Bestuur, die bestaat uit 8 leden, waaronder drie onafhankelijke bestuurders in de zin van artikel 7:87 WVV. Hierbij dient opgemerkt dat de federale regering twee vertegenwoordigers heeft (Golden Share). Binnen de Raad zijn ook twee comités opgericht:
 - Het Auditcomité bestaat uit drie Bestuurders, van wie er twee onafhankelijk zijn; de Chief Financial Officer en de Chief Executive Officer zijn permanente genodigden. Dit Auditcomité verstrekt adviezen en aanbevelingen aan de Raad van Bestuur over de controle van de financiële documenten, de controle van het risicokader van het

investeringsbeleid en de controle van de informatie die aan de CNV wordt voorgelegd;

- Het Investeringscomité bestaat uit vier Bestuurders, waaronder één onafhankelijke en de Gedelegeerd Bestuurder. De Chief Investment Officer is er een permanente genodigde. De Voorzitter is de Onafhankelijk Bestuurder. Het Investeringscomité doet aanbevelingen aan de Raad van Bestuur over het investeringsbeleid van SYNATOM en bekrachtigt de voorstellen van de Directeur Investerings overeenkomstig het geldende investeringsbeleid.

De Onafhankelijk Bestuurders worden gekozen op basis van hun kennis van financieel beheer (met inbegrip van boekhouding en audit) en/of hun technische deskundigheid op gebieden die relevant zijn voor de activiteiten van de vennootschap.

Eén Onafhankelijk Bestuurder is van het andere geslacht dan de andere twee.

De afronding van het 'Fit & Proper'-proces (wet van 12 juli 2022) werd gevalideerd door de CNV met de bevestiging (i) voor alle leden van de Raad van Bestuur en van de effectieve directie van SYNATOM en haar dochterondernemingen - na raadpleging van de FSMA - dat er 'geen aanwijzingen waren die twijfel zouden kunnen doen rijzen over de professionele betrouwbaarheid en vereiste deskundigheid', en (ii) voor de onafhankelijke bestuurders bovendien - en na raadpleging van de CREG - dat er 'geen elementen waren die hun benoeming in de weg stonden'.

In 2023 kwam de Raad van Bestuur van SYNATOM 8 keer bijeen, met een aanwezigheidspercentage van 90%. Tijdens het afgelopen boekjaar heeft de Raad van Bestuur geen beslissingen genomen die vallen onder artikel 7:96 WVV.

Het Auditcomité en het Investeringscomité hebben respectievelijk 4 en 8 vergaderingen gehouden.

Opvolging van de mandaten

In toepassing van de wetgeving heeft de vennootschap tijdens de Buitengewone Algemene Vergadering van 30 januari 2023 haar statuten aangepast aan de wet van 12 juli 2022. Bij die gelegenheid werd mevrouw Cécile Flandre benoemd tot onafhankelijk bestuurder. Met ingang van dezelfde datum werd zij Voorzitter van de Raad van Bestuur, ter vervanging van de heer Didier Engels die zijn ontslag heeft ingediend.

Thierry SAEGEMAN heeft ontslag genomen uit zijn functie van Bestuurder met ingang van 1 januari 2024. De Raad van Bestuur heeft Cedric OSTERRIETH gecoöpteerd om zijn mandaat over te nemen met ingang van dezelfde datum. Het 'Fit & Proper'-proces (wet van 12 juli 2022) werd aangevat.

Michaël GILLIS heeft ontslag genomen uit zijn functie van Bestuurder met ingang van 8 februari 2024. De Raad van Bestuur heeft François GRAUX gecoöpteerd om zijn mandaat over te nemen vanaf 8 februari.

Patrick GAUSSENT heeft ontslag genomen uit zijn functie van Bestuurder met ingang van 1 maart 2024. De Raad van Bestuur heeft Mireille VAN STAEYEN gecoöpteerd om zijn mandaat over te nemen, en heeft haar met ingang van dezelfde datum

eveneens tot Voorzitter van het Auditcomité en tot lid van het Investeringscomité benoemd.

Het 'Fit & Proper'-proces (wet van 12 juli 2022) van de betrokkenen werd aangevat.

Dagelijks beheer

Er waren geen wijzigingen in het dagelijks beheer. Dit is in handen van de Gedelegeerd Bestuurder, die wordt bijgestaan door de Afdelingsdirecteurs. Deze afdelingen bestrijken de bovenfase van de splijtstofcyclus, de benedenfase van de splijtstofcyclus, het financieel beheer, het juridische en de investeringen.

Ethiek - Belangenconflicten

De Raad wordt regelmatig geïnformeerd over het beleid van de Groep op het vlak van ethiek, met name bij updates van zijn ethisch kader en naar aanleiding van het jaarverslag van de Ethics Officer van SYNATOM.

Tijdens het afgelopen boekjaar heeft de Raad van Bestuur geen beslissingen genomen die vallen onder artikel 7:96 WVV (belangenconflicten).

Geschillen

Door de vertraging van de Belgische autoriteiten bij de uitvoering van oplossingen voor het beheer van kernafval, inclusief laagactief afval, worden extra kosten die tot op heden geraamd op 0,9 miljard euro.

SYNATOM heeft de voormelde instanties aangemaand een einde te maken aan de onzekerheid die door deze gang van zaken is ontstaan en aan de schade die is veroorzaakt door het uitstel van de verschillende projecten die noodzakelijk zijn voor het beheer van het kernafval in België. Om de verjaring ervan te vermijden, heeft de vennootschap in september 2023 de Belgische Staat, NIRAS en het FANC voor de rechtbank van eerste aanleg gedaagd.

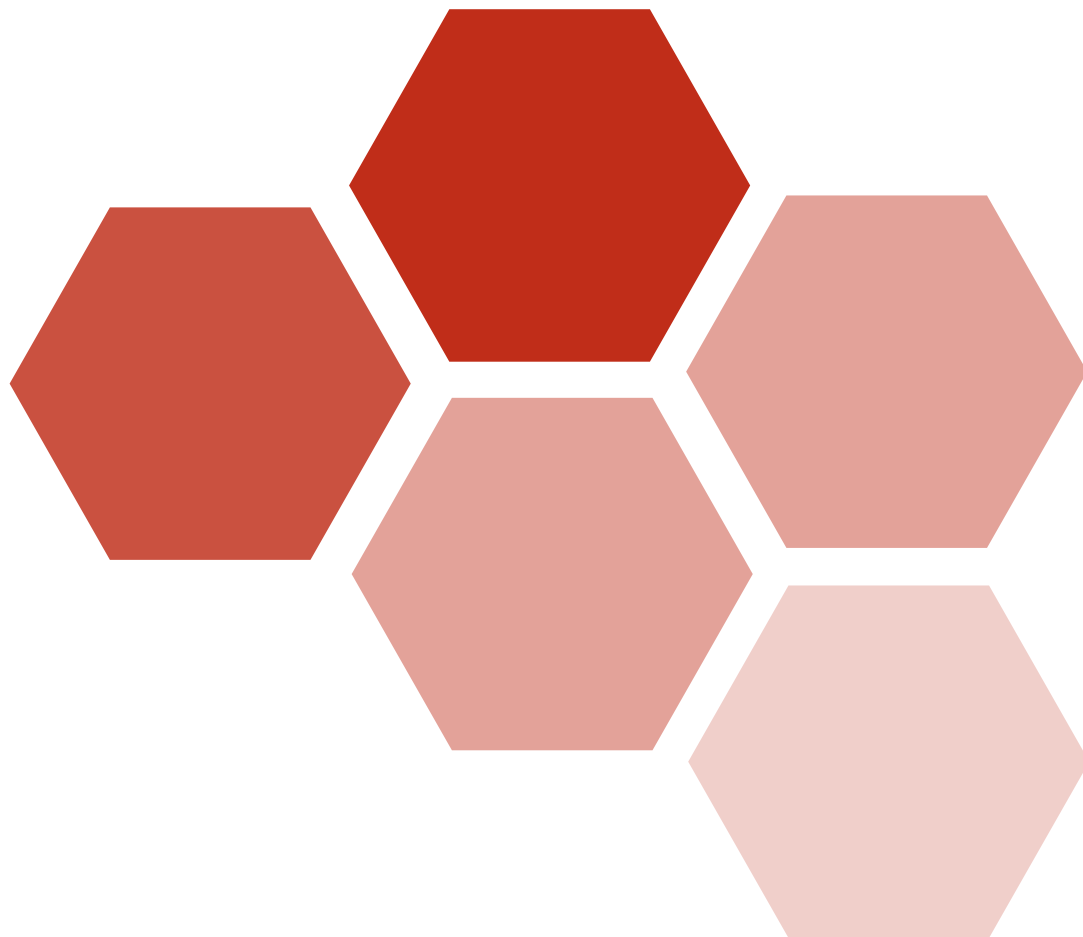
Door de uitvoering van de Phoenix-akkoorden zal SYNATOM afzien van de zaak die in september 2023 werd aangespannen tegen de Belgische Staat, NIRAS en het FANC, via een afstand van rechtsvordering binnen 15 werkdagen na de closing van deze akkoorden.

Kwijting

Overeenkomstig artikel 7:149 van het WVV wordt aan de Algemene Vergadering voorgesteld kwijting te verlenen aan de Bestuurders en de Commissaris.

Bijkantoren

De vennootschap heeft geen bijkantoor.

JAAR- REKENINGEN

Hierna lichten wij enkele belangrijke posten van de balans en de resultatenrekening van het boekjaar toe.

Balans

Financiële vaste activa – Deelnemingen in verbonden ondernemingen

Deze rubriek omvat de tegenwaarde van de voorzieningen die op lange termijn op de financiële markten worden belegd via de beveks BNLF en NIF, die voor 100% door SYNATOM worden aangehouden.

Financiële vaste activa - Vorderingen op verbonden ondernemingen

Deze rubriek omvat de aan ELECTRABEL verstrekte uitstaande leningen, waarvan de ene een tegenprestatie vormt voor de voorzieningen voor het beheer van bestraalde splijtstoffen voor een bedrag van 2.002 miljoen euro (1.071 miljoen euro op lange termijn en 931 miljoen euro op korte termijn) en de andere een tegenprestatie voor de voorzieningen voor de ontmanteling voor een bedrag van 4.703 miljoen euro (3.673 miljoen euro op lange termijn en 1.031 miljoen euro op korte termijn). Deze leningen moeten worden terugbetaald tegen eind 2025 wat de lening voor de voorzieningen voor het beheer van bestraalde splijtstoffen betreft en tegen eind 2031 wat de lening voor de voorzieningen voor de ontmanteling van de kerncentrales betreft, volgens de in de wet van 12 juli 2022 vastgestelde tijdschema's. In 2023 heeft SYNATOM een nieuwe lening toegekend ter verhoging van de voorzieningen voor de ontmanteling voor een bedrag van 1.618 miljoen euro, in overeenstemming met de wet van 12 juli 2022. Deze bijkomende lening zal geleidelijk worden terugbetaald tussen nu en september 2031. In 2023 heeft ELECTRABEL eveneens 683 miljoen euro terugbetaald van de lening voor de ontmanteling, 102 miljoen euro van de in 2023 verstrekte bijkomende lening en 889 miljoen euro van de lening voor de verbruikte splijtstof.

Financiële vaste activa - Ondernemingen met een deelnemingsverhouding

In februari 2019 heeft SYNATOM een aandelenbelang genomen in het I4B-fonds. De post Vorderingen heeft betrekking op een lening aan het fonds met gekapitaliseerde rente voor een periode van 12 jaar. In 2023 vonden twee kapitaalverhogingen en één kapitaalverhoging plaats voor een totaalbedrag van 0,4 miljoen euro, waardoor het bedrag van de participatie eind 2023 op 24,75 miljoen euro komt.

Vorderingen op meer dan één jaar - Overige vorderingen

Eind 2023 bedraagt de uitstaande lening die in 2005 aan SIBELGA werd toegekend en die op 31/12/2025 vervalt, 3,1 miljoen euro (1,6 miljoen euro op lange termijn en 1,5 miljoen euro op korte termijn).

Vorraden

De inventarissen bedragen 307 miljoen euro en omvatten de voorraden uranium in hun verschillende vormen.

De laatste levering van verrijkt uranium aan de door ELECTRABEL aangewezen fabriek vond begin 2023 plaats. Aangezien de resterende hoeveelheden uranium, in functie van het werkelijke verbruik, nu bekend zijn op basis van de laatste geladen kernen, heeft SYNATOM zijn voorraden met 89 miljoen euro geherwaardeerd.

Vorderingen op ten hoogste één jaar - Handelsvorderingen

Deze rubriek omvat de lopende handelsvorderingen voor 360 miljoen euro als correcties op de nucleaire voorzieningen.

Deze vorderingen omvatten ook een creditnota van 97 miljoen euro, te ontvangen van ELECTRABEL voor de uitgaven met betrekking tot de ontmanteling van de kerncentrales (gelet op het feit dat de reële kosten lager waren dan de gefactureerde budgettaire kosten).

De grote daling in vergelijking met 2022 is vooral het gevolg van de betaling van de facturen door ELECTRABEL en LUMINUS naar aanleiding van de herziening van de nucleaire voorzieningen. Eind 2023 stonden de factuur inzake de verhoging van de voorzieningen voor het beheer van bestraalde splijtstof en de factuur inzake de verhoging van de voorzieningen voor de ontmanteling, die door LUMINUS gedragen worden, voor 50% van hun oorspronkelijke bedrag exclusief btw open. De betaling van deze bedragen is voor eind juni 2024 gepland.

Vorderingen op ten hoogste één jaar - Overige vorderingen

De stijging ten opzichte van 31/12/2022 is voornamelijk het gevolg van de repartitiebijdrage, voor het jaar 2023, die aan ELECTRABEL en LUMINUS is gefactureerd voor een totaalbedrag van 846 miljoen euro.

Deze rubriek omvat ook:

- het deel van de leningen aan ELECTRABEL die in de loop van 2024 zullen worden terugbetaald voor 1.961 miljoen euro,
- het deel van de SIBELGA-lening met vervalddag in 2024 voor een bedrag van 1,5 miljoen euro,
- een te recupereren btw-bedrag van 35,3 miljoen euro.

Geldbeleggingen en liquide middelen

Door de uitstap uit de Cash Pooling Group bedragen de geldbeleggingen 117 miljoen euro en de liquide middelen 168 miljoen euro.

Schulden op meer dan één jaar - Overige schulden

Eind 2023 omvat deze rubriek de schuld van SYNATOM aan NIRAS in verband met de richtsnoeren (200 miljoen euro) naar aanleiding van de actualisering van de tarieven voor het afval van categorie B en C in opslag bij BELGOPROCESS, een dochteronderneming van NIRAS.

Voorzieningen en uitgestelde belastingen

Deze voorzieningen, gewoonlijk 'nucleaire voorzieningen' genoemd, zijn voorzieningen ter dekking van de kosten in verband met het beheer van de bestraalde splijtstoffen en de ontmanteling van de kerncentrales overeenkomstig de geldende wettelijke bepalingen.

Financiële schulden en andere leningen

Om de nucleaire repartitiebijdrage te prefinancieren, moest SYNATOM een bedrag van 847 miljoen euro lenen bij de vennootschap ENGIE Treasury Management (ETM). Deze lening werd in januari 2024 terugbetaald.

Handelsschulden, leveranciers

Deze post bedraagt 91 miljoen euro. De toename ten opzichte van vorig boekjaar houdt verband met de ontvangst van een factuur voor de verrijking van uranium.

Resultaten

Omzet

De omzet omvat de vergoedingen voor terbeschikkingstelling van verrijkt uranium, gefactureerd aan ELECTRABEL voor 225 miljoen euro. Deze omzet is enerzijds te verklaren door een goede beschikbaarheid van de kerncentrales en anderzijds door een correctie van de grondstofvoorraden.

Leveringen en goederen

Deze post omvat de aankopen van natuurlijk uranium, conversie- en verrijkingsdiensten.

Diverse diensten en goederen

Deze post stemt overeen met de inhoudingen die werden uitgevoerd op de nucleaire voorzieningen ter dekking van hoofdzakelijk tijdens het boekjaar gemaakte kosten voor het beheer van verbruikte splijtstof ten belope van 120 miljoen euro, de studiekosten en eerste activiteiten voor de ontmanteling ten belope van 203 miljoen euro en het O&O-programma van NIRAS ten belope van 7,9 miljoen euro.

Niet-recurrente bedrijfskosten en -opbrengsten

Deze post omvat voornamelijk het bedrag dat overeenstemt met de aanpassing van de voorzieningen na overleg met de

CNV, namelijk een vermindering van 649 miljoen euro, en de overeenstemmende facturatie aan de kernexploitant.

Financiële opbrengsten

Deze post omvat de intresten op de leningen en beleggingen van geldmiddelen. De post omvat ook de bedragen die aan ELECTRABEL en LUMINUS werden gefactureerd als garantie voor de financiële opbrengsten die overeenstemmen met de lasten voor het deactualiseren van de voorzieningen.

Belastingen op het resultaat

Deze post omvat een bedrag van 166 miljoen euro.

Winst

De jaarrekening voor het boekjaar 2023 sluit af met een winst van 564.870 euro wat overeenkomt met een rendement op het eigen vermogen van de Vennootschap van 3,65%, op basis van een door de ECB gepubliceerde marktrente.

Aan de Algemene Vergadering van 8 mei 2024, die zich zal uitspreken over de jaarrekening van het boekjaar 2023, wordt voorgesteld om een bedrag van 28.243,50 euro aan de wettelijke reserve toe te wijzen en een dividend uit te keren van 1,07 euro per volgestort aandeel, hetzij een totaalbedrag van 536.605 euro. Het saldo van de winst over het boekjaar, namelijk 21,50 euro, wordt toegevoegd aan de overgedragen winst, die daarmee 11.469,57 euro bedraagt.

Buiten balans

Eind 2023 heeft SYNATOM ten gunste van NIRAS bankgaranties gegeven voor een bedrag van 249 miljoen euro. ELECTRABEL heeft zich borg gesteld voor deze bankgaranties.

In overeenstemming met de wet van 12 juli 2022 heeft ENGIE CC, financiële dochteronderneming van ELECTRABEL, zich borg gesteld voor de nieuwe lening van 1.618 miljoen euro die SYNATOM aan ELECTRABEL heeft verstrekt.

Gebeurtenissen na afsluiting

Containers

Begin 2024 heeft de ondernemingsrechtbank van Luik het voorstel tot overname van bepaalde activiteiten van ALM door de eerder vermelde kandidaat-overnemers goedgekeurd, om de vennootschap 'les Nouvelles ALM' op te richten, die momenteel operationeel is.

Wij voorzien geen andere noemenswaardige omstandigheden die de toekomstige evolutie van de vennootschap wezenlijk zouden kunnen beïnvloeden.

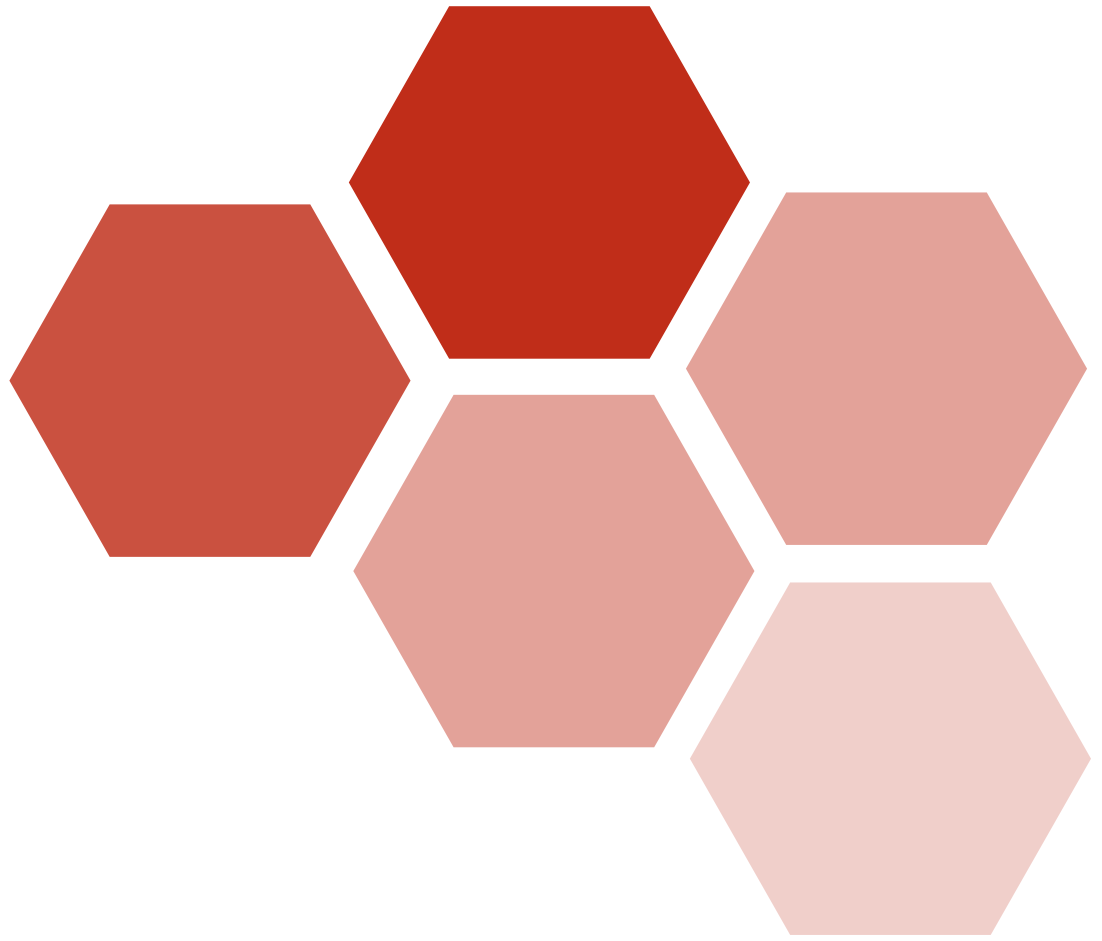
Brussel, 15 maart 2024

Dimitri STROOBANTS
Gedelegeerd Bestuurder

Cécile FLANDRE
Voorzitter

BALANS

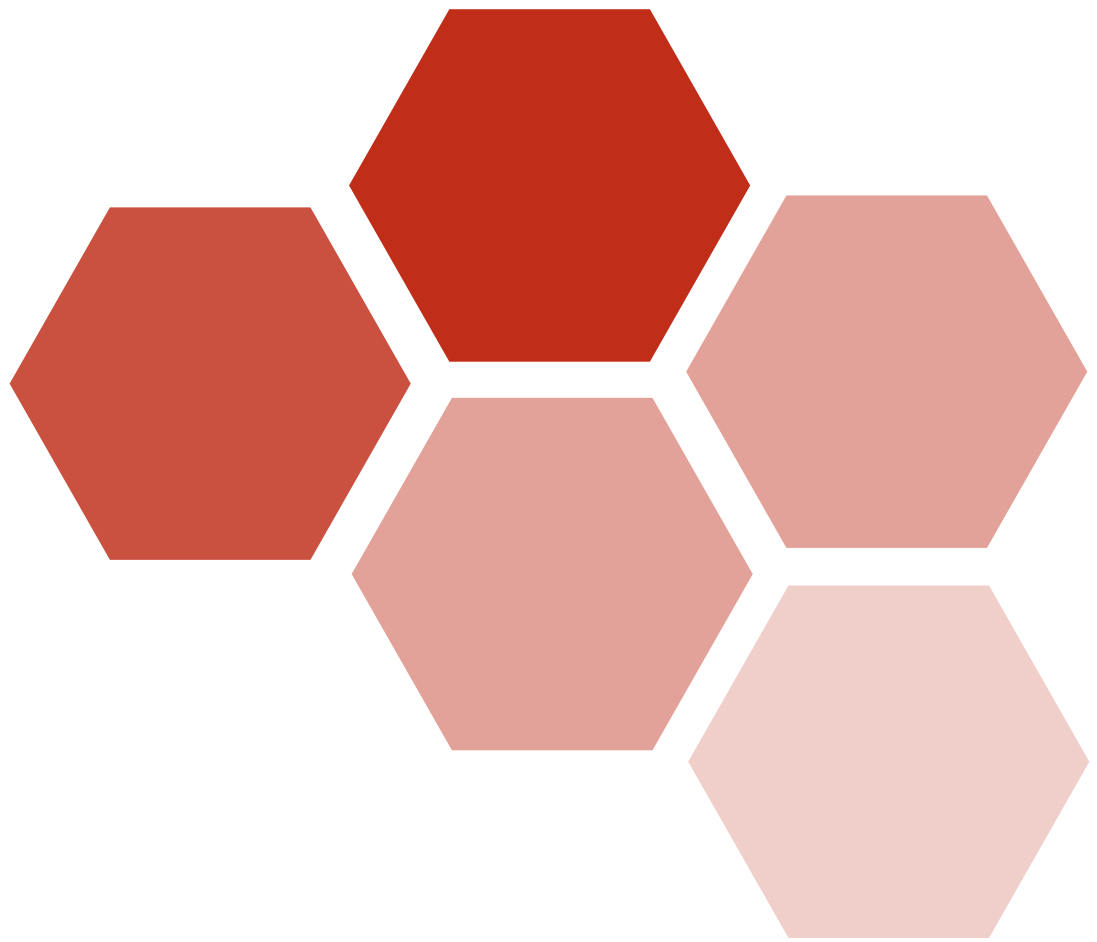
30

Balans per 31 december (in duizenden euro)

ACTIVA	2023	2022
Materiële vaste activa	0	0
Meubilair en rollend materieel	0	0
Financiële vaste activa	14.759.677	12.229.838
Financiële investeringsfondsen - Vorderingen	9.990.477	7.017.477
Verbonden ondernemingen - Vorderingen	4.744.443	5.188.000
Ondernemingen met een deelnemingsverhouding	24.757	24.361
• Deelnemingen	24.757	24.361
• Vorderingen	0	0
Vorderingen op meer dan één jaar	1.618	3.114
Handelsvorderingen	0	0
Vorraden en bestellingen in uitvoering	306.649	307.744
Vorraden		
Goederen in bewerking	306.649	307.744
Vorderingen op ten hoogste één jaar	3.312.625	5.587.100
Handelsvorderingen	466.420	3.092.233
Overige vorderingen	2.846.205	2.494.867
Geldbeleggingen	117.000	0
Overige beleggingen	117.000	0
Liquide middelen	168.440	1
Overlopende rekeningen	1.831	1.188
TOTAAL DER ACTIVA	18.667.841	18.128.986

Balans per 31 december (in duizenden euro)

PASSIVA	2023	2022
Kapitaal	12.453	12.453
Geplaatst kapitaal	49.600	49.600
Niet-opgevraagd kapitaal (-)	-37.147	-37.147
Uitgiftepremies	141	141
Reserves	1.917	1.889
Wettelijke reserve	1.835	1.837
Onbeschikbare reserves		
• Andere	15	15
Belastingvrije reserves	37	37
Overgedragen winst	11	11
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	17.507.084	17.856.801
Voorzieningen voor risico's en kosten	17.507.084	17.856.801
Schulden op meer dan één jaar	199.996	192.610
Leidende Beginselen	199.996	192.610
Schulden op ten hoogste één jaar	939.265	61.264
Financiële schulden		
• Overige leningen	846.557	
Handelsschulden		
• Leveranciers	91.335	59.718
Schulden mbt belastingen, bezoldigingen en sociale lasten		
• Belastingen	199	172
• Bezoldigingen en sociale lasten	615	472
Overige schulden	560	903
Overlopende rekeningen	6.974	3.817
TOTAAL DER PASSIVA	18.667.841	18.128.986

RESULTATEN- REKENING

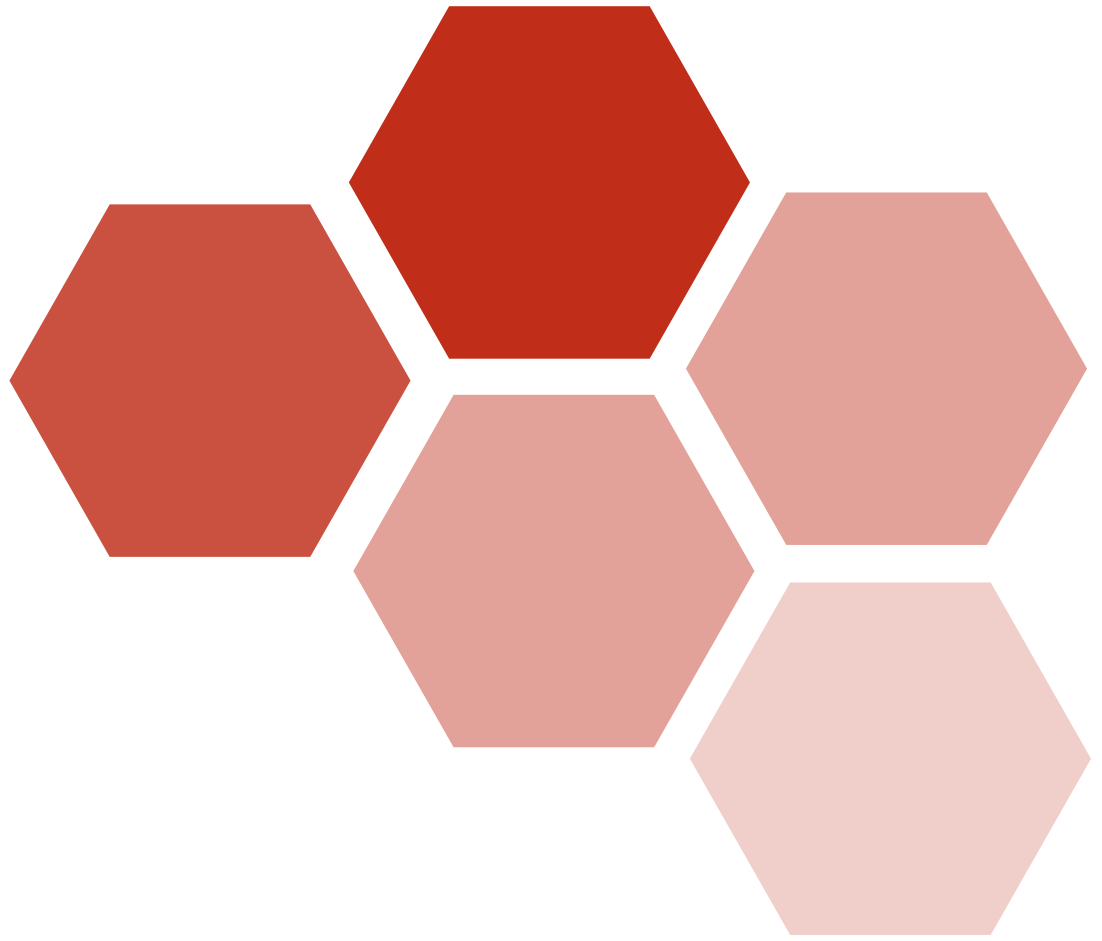

Resultatenrekening

(in duizenden euro)

	2023	2022
Bedrijfsopbrengsten	391.325	3.271.115
Omzet	225.791	424.577
Voorraad goederen in bewerking, gereed product en bestellingen in uitvoering (toename + ; afname -)	-1.095	-100.393
Andere bedrijfsopbrengsten	894	581
Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	165.735	2.946.350
Bedrijfskosten	683.145	3.747.023
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	44.587	86.597
Diensten en diverse goederen	335.694	175.522
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	4.183	3.300
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	0	0
Voorzieningen voor risico's en kosten (toevoegingen + ; bestedingen en terugnemingen -)	298.678	535.263
Andere bedrijfskosten	3	4
Niet-recurrente bedrijfskosten		2.946.337
Bedrijfswinst(verlies)	-291.820	-475.908
Financiële opbrengsten	462.547	480.913
Opbrengsten van financiële vaste activa	180.380	224.283
Opbrengsten uit vlottende activa	282.167	256.630
Niet-recurrente financiële opbrengsten		
Financiële kosten	3.858	4.050
Schuldenkosten	3.857	3.979
Andere financiële kosten	1	71
Winst (verlies) van het boekjaar voor belastingen	166.869	954
Belastingen op het resultaat	166.304	1
Winst (verlies) van het boekjaar	565	953
TE BESTEMMEN WINST VAN HET BOEKJAAR	565	953

RESULTAATVERWERKING	2023	2022
Te bestemmen winst	576	962
Te bestemmen winst van het boekjaar	565	953
Overgedragen winst van het vorige boekjaar	11	9
Toevoeging aan het eigen vermogen	28	48
Aan de wettelijke reserve	28	48
Over te dragen winst (verlies)	11	11
Uit te keren winst	537	903
Vergoeding van het kapitaal	537	903

TOELICHTING

(in duizenden euro)

Staat van de financiële vaste activa

FINANCIËLE INVESTERINGSFONDSEN	2023
Netto boekwaarde per einde van het vorige boekjaar	7.017.477
• Toevoegingen	2.973.000
• Overboekingen	0
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	9.990.477
Netto boekwaarde per einde van het boekjaar	9.990.477
VERBONDEN ONDERNEMINGEN	2023
Verbonden ondernemingen - Vorderingen	
Netto boekwaarde per einde van het vorige boekjaar	5.188.000
• Toevoegingen	1.618.390
• Terugbetalingen	-101.149
Geboekte waardeverminderingen	0
Teruggenomen waardeverminderingen	0
Overige	-1.960.798
Nettoboekwaarde per einde van het boekjaar	4.744.443
ONDERNEMINGEN MET DEELNEMINGSVERHOUDING	2023
Ondernemingen met deelnemingsverhouding - Deelnemingen	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	24.641
Aanschaffingen	253
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	24.894
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	280
• Mutaties tijdens het boekjaar	-144
• Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	137
• Nettoboekwaarde per einde van het boekjaar	24.758
• Nettoboekwaarde per einde van het boekjaar	0

Inlichtingen omtrent de deelnemingen

BENAMING	AANGEHOUDEN MAATSCHAPPELIJKE RECHTEN			Eigen vermogen
	Aard	Aantal	%	
I4B - The Belgian Infrastructure Fund SA Havenlaan 86C - 1000 Brussel	Aandelen op naam	24.641.334	24,96	64.321.726 euro
BNLF - Belgian Nuclear Liabilities Funds SA Simon Bolivarlaan 34 - 1000 Brussel	Aandelen op naam	1.632.297	100	1.561.509.712 euro
Nuclear Investment Fund (NIF1) SA Avenue de la gare 65 L-1611 Luxembourg	Aandelen op naam	473.320	100	4.779.572.643 euro
Nuclear Investment Fund (NIF2) SA Avenue de la gare 65 L-1611 Luxembourg	Aandelen op naam	26.546	100	252.947.491 euro
Nuclear Investment Fund (NIF3) SA Avenue de la gare 65 L-1611 Luxembourg	Aandelen op naam	232.271	100	

Overige geldbeleggingen en overlopende rekeningen (activa)

	2023	2022
Overige geldbeleggingen		
Aandelen	0	70
Termijnrekeningen bij kredietinstellingen		
Meer dan één maand en hoogstens één jaar	117.000	
Overlopende rekeningen		
Te ontvangen niet-vervallen interesten	1.590	1.188
Overige	241	0

Staat van het kapitaal en de aandeelhoudersstructuur

MAATSCHAPPELIJK KAPITAAL	2023
Geplaatst kapitaal	
Per einde van het vorige boekjaar	49.600
Per einde van het boekjaar	49.600
Samenstelling van het kapitaal	
Soorten aandelen:	
• Nominatieve aandelen:	2.000.000 aandelen
NIET-GESTORT KAPITAAL	2023
Aandeelhouders die nog moeten volstorten (niet-opgevraagd kapitaal)	
ELECTRABEL	37.147
AANDEELHOUDERSSTRUCTUUR	
ELECTRABEL	1.999.999 aandelen
Belgische Staat	1 aandeel
	2.000.000 aandelen

Staat van de schulden en overlopende rekeningen (passiva)

SCHULDEN OP MEER DAN ÉÉN JAAR	2023
Andere schulden (leidende beginselen)	199.996
SCHULDEN MET BETREKKING TOT BELASTINGEN. BEZOLDIGINGEN EN SOCIALE LASTEN	
Belastingen	
Vervallen belastingschulden	-
Niet-vervallen belastingschulden	199
Geraamde belastingschulden	-
Bezoldigingen en sociale lasten	
Vervallen schulden ten aanzien van de RSZ	-
Andere schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten	615
OVERLOPENDE REKENINGEN	
Te betalen bedrijfskosten	88
Overige overlopende rekeningen	6.886

Bedrijfsresultaten

	2023	2022
BEDRIJFSOPBRENGSTEN		
Netto - omzet		
Vergoedingen voor terbeschikkingstelling splijtstoffen	224.795	423.637
Overige	996	940
	225.791	424.577
BEDRIJFSKOSTEN		
Werknemers ingeschreven in het personeelsregister		
Totaal aantal op de afsluitingsdatum	22	20
Gemiddeld personeelsbestand berekend in voltijdse equivalenten	21,2	19,1
Aantal daadwerkelijke gepresteerde uren	34.672	30.548
Personeelskosten		
Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen	2.548	2.216
Patronale bijdragen voor sociale verzekeringen	664	554
Patronale premies voor bovenwettelijke verzekeringen	860	445
Andere personeelskosten	111	86
	4.183	3.301
Voorzieningen voor risico's en kosten		
Toevoegingen	622.891	698.736
Bestedingen en terugnemingen	(-) 324.212	(-) 163.473
	298.678	535.263
Andere bedrijfskosten		
Belastingen en taksen op de bedrijfsuitoefening	3	4
Andere		
	3	4

Niet-recurrente resultaten

	2023	2022
NIET-RECURRENTE OPBRENGSTEN		
Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten		
Andere niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	165.735	2.946.350
NIET-RECURRENTE KOSTEN		
Niet-recurrente bedrijfskosten		
Uitzonderlijke voorzieningen voor risico's en kosten	0	2.946.337

Belastingen en taksen

	2023	2022
BELASTINGEN OP HET RESULTAAT		
Belastingen op het resultaat van vorige boekjaren		
Verschuldigde of betaalde belastingssupplementen	166.304	1
Belangrijkste oorzaken van de verschillen tussen de winst vóór belastingen, zoals die blijkt uit de jaarrekening, en de geraamde belastbare winst		
Verworpen uitgaven	661	111
Gebruik belaste reserves	0	(-) 354
BELASTINGEN OP DE TOEGEVOEGDE WAARDE EN BELASTINGEN TEN LASTE VAN DERDEN		
De belasting over de toegevoegde waarde in rekening gebracht		
Aan de onderneming (aftrekbaar)	75.347	27.992
Door de onderneming	538.974	80.389
De ingehouden bedragen ten laste van derden bij wijze van		
Bedrijfsvoorheffing	994	774

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Termijnverrichtingen

Gekochte deviezen 50.211

Bedrag, Aard en Vorm van belangrijke hangenden geschillen en andere belangrijke verplichtingen

Uranium aankoopverplichtingen op 31/12/2023 435.297

Andere verplichtingen

In de nucleaire sector zijn er contracten voor aankoop en diensten voor de uraniumconcentraten, de conversie en de verrijking enerzijds, en voor het beheer van de benedenfase van de splijtstofcyclus, anderzijds.

Beknopte beschrijving van de regeling inzake het aanvullend rust- of overlevingspensioen

De personeelsleden genieten van een inkomenswaarborg met betrekking tot het rust- en overlevingspensioen gebaseerd op hun anciënniteit in dienst van de maatschappij en/of in dienst van verbonden ondernemingen en op hun bezoldiging bij het einde van hun loopbaan.

Om de verbintenissen voortvloeiend uit deze waarborgen na te komen, stort de maatschappij bijdragen bij voormelde ondernemingen en bij hun pensioenfondsen en heeft zij een groepsverzekeringscontract afgesloten.

Andere niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Door SYNATOM aan NIRAS verleende waarborg 241.996

Waarborg ontvangen door SYNATOM van ENGIE CC -1.655.880

Betrekkingen met verbonden ondernemingen en met ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat

	VERBONDEN ONDERNEMINGEN		ONDERNEMINGEN MET DEELNEMINGSVERHOUDING	
	2023	2022	2023	2022
Financiële vaste activa				
• Deelnemingen	9.990.477	7.017.477	24.758	24.361
• Andere vorderingen	4.744.443	5.188.000	0	0
	14.734.920	12.205.477	24.758	24.361
Vorderingen				
• Op meer dan één jaar				
• Op hoogstens één jaar	3.194.209	5.584.906		
	3.194.209	5.584.905		
Schulden				
• Op hoogstens één jaar	888.673	19.343		
	888.673	19.343		
Persoonlijke en zakelijke zekerheden				
• Door verboden ondernemingen gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden of verplichtingen van de vennootschap	266.805	619.126		
Financiële resultaten				
• Opbrengsten uit financiële vaste activa	180.277	224.092		
• Opbrengsten uit vlottende activa	255.541	247.356		
• Kosten van schulden	0	1.367		

Financiële betrekkingen met:

A. Bestuurders en zaakvoerders

Rechtstreekse en onrechtstreekse bezoldigingen en ten laste van de resultatenrekening, toegekende pensioenen aan Bestuurders en Zaakvoerders : 288.047 euro.

B. De Commissaris(sen) en de personen met wie hij(zij) verbonden is(zijn)

Bezoldiging van de Commissaris(sen) : 88.000 euro.

Andere controleopdrachten : 0 euro.

Transacties met verbonden partijen buiten normale marktvoorwaarden

Bij afwezigheid van wettelijke criteria die het mogelijk maken om belangrijke transacties met verbonden partijen buiten normale marktvoorwaarden te inventariseren, werd geen enkele transactie opgenomen in deze bijlage.

Ter informatie en uit oogpunt van transparantie, wordt het geheel van belangrijke transacties met verbonden partijen (andere dan deze met ondernemingen die (quasi) volledig door de groep waartoe wij behoren worden aangehouden) hieronder vermeld.

SIBELGA

SIBELGA is de enige distributienetbeheerder van elektriciteit en aardgas voor de 19 gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

In oktober 2012 heeft ELECTRABEL twee schijven van een lening aan de vennootschap SIBELGA op SYNATOM overgedragen. Deze lening, met een uitstaand saldo van 3,1 miljoen euro, is terug betaalbaar in jaarlijkse aflossingen tot in december 2026.

NIET-RECURRENTE OPBRENSTEN EN KOSTEN

Er moet worden opgemerkt dat in code 76A een winst van 648 miljoen euro, die overeenkomt met de facturering van de herziening van de voorzieningen door het CNV op 07/07/2023, wordt gecompenseerd door een uitgave van een overeenkomstig bedrag.

Waardering van de nucleaire voorzieningen

De Belgische wet van 11 april 2003, gedeeltelijk opgeheven en gewijzigd door de wet van 12 juli 2022, wijst aan SYNATOM, een dochteronderneming van ELECTRABEL, het beheer van de voorzieningen toe voor de ontmanteling van kerncentrales en voor het beheer van de verbruikte splijtstof.

Bovendien voorziet deze wet in de oprichting van de Commissie voor nucleaire voorzieningen (CNV), die tot taak heeft de aanleg en het beheer van deze voorzieningen te controleren.

Overeenkomstig de wet voert de CNV een driejaarlijkse controle uit over de toepassing van de berekeningsmethoden voor de aanleg van de nucleaire voorzieningen en de toereikendheid ervan.

In deze context heeft de CNV op 7 juli 2023 een definitief advies uitgebracht over de voorstellen die SYNATOM in september 2022 heeft ingediend. De door SYNATOM per 31 december 2023 erkende voorzieningen houden volledig rekening met de opmerkingen en veronderstellingen van de CNV. De voorzieningen gaan uit van alle bestaande of op Europees, nationaal of regionaal niveau in te voeren verplichtingen op milieugebied.

De waardering van de voorzieningen omvat marges voor onvoorziene gebeurtenissen en risico's om rekening te houden met de mate van beheersing van ontmantelings- en beheerstechnieken voor verbruikte splijtstof. De marges voor onvoorziene gebeurtenissen met betrekking tot afvalverwijdering worden bepaald door de Nationaal instelling voor radioactief afval en verrijkte splijtstoffen (NIRAS) en opgenomen in haar tarieven. SYNATOM raamt ook passende marges voor elke kostencategorie.

Sinds 21 juli 2023 en de ondertekening van de bindende kaderovereenkomst met de Belgische regering heeft ELECTRABEL

voorzieningen geboekt met betrekking tot de overeenkomsten voor de uitbreiding van de kernreactoren Doel 4 en Tihange 3. Deze kaderovereenkomst werd vervolledigd door de volledige transactiedocumenten die op 13 december 2023 werden ondertekend. Deze kaderovereenkomst werd vervolledigd door de volledige transactiedocumenten die op 13 december 2023 werden ondertekend. Zij voorziet in een verlenging met 10 jaar van deze twee eenheden in het kader van een 50/50 partnerschap tussen de Staat en ELECTRABEL, door middel van het opstellen van een contract for difference dat de mede-eigenaars van deze centrales beschermt tegen marktrisico's en de vastlegging van een forfaitair bedrag van 15 miljard euro voor de toekomstige kosten voor de verwerking van kernafval. Dit laatste punt vertegenwoordigt een bijkomende verplichting met betrekking tot risicopremies die aan de Staat moeten worden betaald om de financiële verantwoordelijkheid voor het afvalbeheer over te dragen binnen de limiet van een volumetrisch krediet dat al het kernafval dekt dat door de Belgische centrales tijdens hun wettelijke levensduur wordt geproduceerd, van de indienststelling tot de ontmanteling.

Deze overeenkomst, die bindend is voor beide partijen, is afhankelijk van de goedkeuring en inwerkingtreding van de ontwerpwetgeving die in de overeenkomst is opgenomen en van de goedkeuring van de staatssteunregels door de Europese Commissie. De opheffing/vervulling van de opschortende voorwaarden zal leiden tot de afronding die verwacht wordt in het 4^e kwartaal van 2024.

Als gevolg van deze overeenkomst heeft de groep ENGIE de waardering van de voorzieningen herzien met een bedrag dat overeenstemt met het verschil tussen de passiva die nu al bestaan uit de toekomstige kosten voor de verwerking van de nucleaire

stoffen en het forfaitaire bedrag van 15 miljard euro voor 2022, ofwel een bedrag van 5,1 miljard euro voor 2022 (inclusief het deel van de partners van ELECTRABEL in bepaalde centrales voor 0,4 miljard euro). Het op de afsluitingsdatum verschuldigde forfaitaire bedrag is in de jaarrekening van ENGIE opgenomen onder de schulden op ten hoogste één jaar. Deze gevolgen werden reeds opgenomen in de rekeningen van ENGIE op 30 juni 2023. ENGIE bevestigt dat deze overeenkomst de vooruitzichten van de groep op middellange termijn niet wijzigt.

Aangezien SYNATOM geen partij is bij deze overeenkomst en de wetswijzigingen nog niet zijn doorgevoerd, is het niet nodig om de voorzieningen van SYNATOM per 31 december 2023 aan te passen. De impact op de nucleaire voorzieningen en gerelateerde activa van SYNATOM zal naar verwachting aanzienlijk zijn. Na deze overeenkomst zal SYNATOM in wezen verantwoordelijk blijven voor de opslag van verbruikt splijtstofafval ter plaatse tot het einde van de ontmantelingswerkzaamheden en uiterlijk tot 2050; zij zal aan het einde van de levensduur ook verantwoordelijk blijven voor de financiële dekking van de werkzaamheden in verband met de definitieve sluiting van de reactoren, de ontmanteling ervan en de sanering van de locatie. Het proces voor het opzetten en beheren van al deze voorzieningen, die onder de verantwoordelijkheid van de nucleaire exploitanten vallen, zal om de drie jaar door de CNV worden geëvalueerd.

De commentaren in secties A en B, met inbegrip van de beschrijving van de risico's en de gevoeligheidsanalyses, houden rekening met de overeenkomst en dus met de risicopremie van 5,1 miljard euro 2022, die zoals hierboven uitgelegd niet is opgenomen in de rekeningen van SYNATOM op 31 december 2023.

A. Voorzieningen voor de benedenfase van de splijtstofcyclus

Nadat de bestraalde splijtstof uit een reactor is ontladen en tijdelijk ter plaatse is opgeslagen, moet deze worden geconditioneerd, voordat deze wordt geborgen voor langdurige opslag in een geologische berging.

In het kader van de uitvoering van een bevrijdende betaling voor de overdracht van de financiële verantwoordelijkheid voor het beheer van de opslag en berging van nucleair afval en verbruikte splijtstof, zoals voorzien in de overeenkomst, zijn de risico's verbonden aan deze verplichting, zoals beschreven in de geconsolideerde financiële informatie per 31 december 2022 (zie Toelichting 4.1 'Verplichtingen met betrekking tot nucleaire productiefaciliteiten'), aanzienlijk verminderd. De overeenkomst bepaalt immers dat de staat financieel verantwoordelijk zal zijn voor alle activiteiten in verband met het beheer van verbruikte splijtstof na de overdracht ervan aan NIRAS.

Wat het afvalbeheer betreft, zal de verantwoordelijkheid van SYNATOM in hoofdzaak beperkt zijn tot de on-site opslag van splijtstofelementen tot het einde van de ontmantelingsoperaties en uiterlijk tot 2050, alsook het in overeenstemming brengen ervan met de contractuele criteria voor de overdracht van het afval aan NIRAS, waarvan de passiva in het wetsontwerp tot uitvoering van de overeenkomst geraamd worden op 1,7 miljard euro (euro₂₀₂₂).

Voorzieningen die niet onder de overeenkomst vallen, worden bepaald op basis van de volgende principes en parameters:

- de opslagkosten omvatten voornamelijk de kosten voor het bouwen en exploiteren van extra faciliteiten voor droge opslag en het exploiteren van bestaande faciliteiten, alsmede de kosten voor de aankoop van containers;

- het door de CNV gehanteerde actualiseringspercentage - voor het gedeelte dat niet onder de overeenkomst met de Belgische overheid valt - is 3,0% (inclusief 2,0% inflatie).

De kosten die in de toekomst werkelijk worden gemaakt, kunnen, gezien hun aard en timing, verschillen van de geraamde kosten. Bepaalde aanbevelingen die NIRAS heeft gedaan in het kader van de driejaarlijkse herziening van de nucleaire voorzieningen in 2022 en die nog niet zijn gekwantificeerd, zullen het voorwerp uitmaken van een specifieke instructie onder toezicht van de CNV in het kader van de volgende driejaarlijkse herziening.

Sensibiliteitsanalyse

Als gevolg van de overname door de Belgische Staat van alle verplichtingen met betrekking tot nucleair afval na hun overdracht aan NIRAS, zal SYNATOM enkel worden blootgesteld aan wijzigingen in de toekomstige opslag- en conditioneringskosten en de overeenkomstige actualiseringsparameters vóór deze overdracht.

- de kosten voor de bouw van droge opslagplaatsen en de kosten voor de aankoop van brandstofcontainers op de sites van ELECTRABEL zouden kunnen verschillen van de voorzieningen. Een wijziging van 10% van deze nog te maken kosten zou een wijziging van 60 miljoen euro betekenen in de voorzieningen die in de rekeningen van ENGIE zijn opgenomen;
- een wijziging van 10% van de jaarlijkse werkingskosten van de opslagplaatsen zou een wijziging van 30 miljoen euro van de in de rekeningen van ENGIE geboekte voorziening tot gevolg hebben;
- een wijziging van het actualiseringspercentage met 25bps zou leiden tot een herziening van de niet-overgedragen voorzieningen met 40 miljoen euro, naar boven bij te stellen in het geval van een verlaging van het actualiseringspercentage of naar beneden in het geval van een verhoging van de disconteringsvoet.

Opgemerkt moet worden dat het risico van overschrijding van de volumetrische kredieten in dit stadium zeer onwaarschijnlijk wordt geacht, aangezien de volumetrische kredieten die in de overeenkomst zijn vastgesteld, de volumetrische onvoorziene uitgaven omvatten die zijn geschat als onderdeel van de herwaardering van de voorzieningen in 2022.

B. Voorzieningen voor de ontmanteling van nucleaire productiesites

Aan het einde van hun exploitatieduur moeten de kerncentrales worden ontmanteld. De aangelegde voorzieningen in de rekeningen van SYNATOM dienen om alle kosten daarvoor te dekken van zowel in de fase van de definitieve stopzetting, tijdens welke de bestraalde splijtstof wordt ontladen en weggehaald uit de centrale, als op de ontmantelingsperiode zelf, die moet leiden tot de buitenbedrijfstelling en de sanering van de site.

De vastgestelde ontmantelingsstrategie is gebaseerd op (i) onmiddellijke ontmanteling zodra de reactor is stilgelegd, (ii) ontmanteling in serie in plaats van per eenheid, en (iii) een volledige ontmanteling met als doel een terugkeer naar de status van 'greenfield industrial', zodat het terrein in de toekomst voor industriële doeleinden kan worden gebruikt.

De voorzieningen voor de ontmanteling van kerncentrales worden aangelegd op basis van de volgende parameters:

- de aanvang van de technische werkzaamheden voor de definitieve stillegging van de installaties hangt af van de betrokken eenheid

en de volgorde van de werkzaamheden voor het hele park. Deze werkzaamheden worden onmiddellijk gevolgd door de ontmantelingsfase;

- het gekozen scenario is gebaseerd op een ontmantelingsplan en kalenders die door de nucleaire veiligheidsautoriteiten moeten worden goedgekeurd. De veiligheidsvoorwaarden voor de laatste stilleggingsfasen zijn vastgelegd met het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC) voor de eenheden Doel 3 en Tihange 2, die al stilgelegd zijn. Voor de ontmantelingsfase moeten ze nog worden bepaald. De kosten kunnen veranderen afhankelijk van het resultaat van deze besprekingen en het gedetailleerde ontwerp voor deze fasen, dat momenteel wordt bepaald;
- het op termijn te betalen bedrag wordt bepaald aan de hand van de geraamde kosten per kerncentrale, op basis van een studie van een onafhankelijk adviesbureau en uitgaande van de veronderstelling dat de centrales in serie worden ontmanteld. De in de toekomst werkelijk gemaakte kosten kunnen afwijken van de geraamde kosten vanwege de aard ervan en hun vervaldatum;
- - de heffingen voor de behandeling van het ontmantelingsafval van categorie A - laag- of middelactief kortlevend afval - en categorie B - laag- of middelradioactief afval - worden bepaald aan de hand van de tarieven die door NIRAS werd opgesteld en door haar raad van bestuur in mei 2022 werd goedgekeurd;
- voor de verschillende fasen wordt rekening gehouden met de opname van marges voor onvoorziene uitgaven, die door NIRAS en de CNV worden geëvalueerd;
- een inflatiepercentage van 2,0% wordt toegepast tot het einde van de ontmanteling om de toekomstige waarde van de verbintenis te bepalen;
- het door CNV gebruikte actualiseringspercentage is 2,5% (inclusief inflatie van 2,0%).

Sensibiliteitsanalyse

Als gevolg van de Phoenix overeenkomst zal ELECTRABEL enkel verantwoordelijk zijn voor de definitieve stopzetting en ontmanteling, inclusief de conditionering van het nucleaire afval dat voortvloeit uit deze operaties in overeenstemming met de contractuele overdrachtscriteria. De betreffende resterende verplichtingen van de Groep worden geschat op 6,7 miljard euro²⁰²² in het wetsontwerp dat de overeenkomst implementeert.

- een wijziging van 10% in de kosten van definitieve stopzetting van eenheden zou leiden tot een wijziging van 200 miljoen euro in de voorzieningen;
- een verandering van 10% in de kosten van het ontmantelen van eenheden zou leiden tot een verandering van 400 miljoen euro in de nucleaire voorzieningen;
- een verandering in het actualiseringspercentage van 25bps zou leiden tot een herziening van niet-overgedragen voorzieningen van 170 miljoen euro, bij te stellen naar boven in het geval van een verlaging van het actualiseringspercentage of naar beneden in het geval van een verhoging van het actualiseringspercentage.

De verlenging met 10 jaar van de eenheden Doel 4 en Tihange 3 waarin de overeenkomst voorziet, zorgt ervoor dat de ontmanteling in serie van de verschillende eenheden wordt gedesoptimaliseerd. Verwacht wordt dat de staat de kosten zal dragen van de daarmee samenhangende extra voorzieningen, die momenteel worden geraamd op 500 tot 600 miljoen euro. In afwachting van een akkoord over het exacte bedrag, onder de uiteindelijke controle

van de Commissie voor nucleaire voorzieningen, is deze bijkomende verplichting, die als een forfaitair bedrag moet worden betaald op het moment van closing door de Belgische Staat, niet opgenomen in de rekeningen. Als de bijkomende kosten niet volledig worden gedekt door de Belgische Staat, is het mogelijk dat de Groep een deel van deze bijkomende verplichting moet dragen.

Om dezelfde redenen als hierboven zijn deze bedragen niet opgenomen in de rekeningen van SYNATOM.

C. Financiële activa bestemd voor de toekomstige uitgaven voor ontmanteling van installaties en beheer van bestraalde splijtstoffen

Principes, doelstellingen en bestuur

Zoals aangegeven in het voorgaande punt, belast de Belgische wet van 12 juli 2022, die de wet van 11 april 2003 gedeeltelijk herroept en wijzigt, SYNATOM met het beheer en de belegging van de fondsen die van de Belgische nucleaire exploitanten worden ontvangen om de kosten voor de ontmanteling van kerncentrales en het beheer van verbruikte splijtstof te dekken. In het kader van de wet van 11 april 2003 kan SYNATOM maximaal 75% van deze fondsen uitlenen aan nucleaire exploitanten op voorwaarde dat aan bepaalde kredietkwaliteitscriteria wordt voldaan.

Overeenkomstig de Wet van 12 juli 2022 zal het bedrag van de uitstaande leningen tussen SYNATOM en de kernexploitanten, dat de tegenwaarde vertegenwoordigt van de voorzieningen voor het beheer van verbruikte splijtstof, uiterlijk op 31 december 2025 aan SYNATOM worden terugbetaald volgens een in de wet bepaalde jaarplanning

In miljoenen euro	2022	2023	2024	2025
Terugbetaling uiterlijk 31 december van het betrokken jaar	894	889	931	1.071
Nog af te lossen hoofdsom op 31 december van het betrokken jaar	2.891	2.002	1.071	0

Het bedrag van de uitstaande leningen tussen SYNATOM en ELECTRABEL dat het equivalent van de voorzieningen voor ontmanteling vertegenwoordigt, zal tegen 31 december 2030 aan SYNATOM worden terugbetaald volgens een in de wet vastgelegd schema.

In miljoenen euro	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Terugbetaling uiterlijk 31 december van het betrokken jaar	683	683	683	683	364	364	364	364	364
Nog af te lossen hoofdsom op 31 december van het betrokken jaar	3.869	3.186	2.503	1.820	1.456	1.092	728	364	0

Naast deze leningen gedefinieerd in de wet van 12 juli 2022, sloot SYNATOM op 1 oktober 2023 een nieuwe leningovereenkomst af voor een bedrag van 1.618,3 miljoen euro, wat overeenstemt met de verhoging van de nucleaire voorzieningen voor de ontmanteling van kerncentrales. Overeenkomstig de wet moet deze lening als volgt worden terugbetaald:

Artikel 15, §2: (...) In afwijking van lid 2 kan de tegenwaarde van de voorzieningen voor buitenbedrijfstelling het voorwerp zijn van een nieuwe lening aan een exploitant van kerninstallaties indien, in toepassing van artikel 12, de nucleaire voorzieningen toenemen. Het bedrag van deze lening mag deze verhoging niet overschrijden. Ten minste vijftig procent van het uitstaande bedrag van deze lening moet worden terugbetaald binnen twaalf maanden na de datum van het besluit tot herziening van de nucleaire voorzieningen. Het saldo van deze lening wordt vervolgens uiterlijk in de daaropvolgende zeven jaar in gelijke tranches aan het einde van elk kwartaal terugbetaald.

Terugbetaling uiterlijk op 31 december van het betrokken jaar:

In miljoenen euro	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Terugbetaling uiterlijk 31 december van het betrokken jaar	101,1	346,8	173,4	173,4	173,4	173,4	173,4	173,4	130
Nog af te lossen hoofdsom op 31 december van het betrokken jaar	1517,2	1170,4	997	823,6	650,2	476,8	303,4	130	0

Het gedeelte van de voorzieningen dat niet het voorwerp uitmaakt van leningen aan nucleaire exploitanten wordt door SYNATOM ofwel geïnvesteerd in financiële activa buiten de nucleaire exploitanten, ofwel in leningen aan juridische entiteiten die voldoen aan de wettelijke criteria voor 'kredietkwaliteit'.

Deze investeringen gebeuren voornamelijk in twee BEVEK's, waarin SYNATOM de enige investeerder is. Veranderingen in de reële waarde van deze activa worden opgenomen in de winst- en verliesrekening van SYNATOM en toegewezen aan het actief van de waardeggarantie in overeenstemming met de voorwaarden van de contracten die zijn ondertekend met ELECTRABEL en LUMINUS.

Tijdens het boekjaar 2023 heeft SYNATOM bijna 3 miljard euro in dergelijke activa geïnvesteerd.

Het is de verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur van SYNATOM en zijn Beleggingscomité om het beleggingsbeleid van SYNATOM vast te stellen onder het toezicht van de CNV overeenkomstig de Wet van 12 juli 2022. Op basis van een strikt risicobeheersingsbeleid houdt het Beleggingscomité toezicht op de beleggingsbeslissingen, die worden beheerd door een team onder leiding van een Directeur Beleggingen.

De doelstelling van SYNATOM met betrekking tot investeringen in deze activa is als volgt aangepast in het licht van de Phoenix-overeenkomsten:

- voor het gedeelte van 8,9 miljard euro dat bij de closing van de overeenkomst moet worden geliquideerd met het oog op de betaling van de forfaitaire bedragen voor de overdracht van de financiële verantwoordelijkheid aan de staat voor nucleair afval en verbruikte splijtstof, de waarde van de onderliggende activa te waarborgen door te beleggen in monetaire instrumenten die een rendement opleveren dat ten minste gelijk is aan de indexering van de forfaitaire bedragen, die is vastgesteld op 3%;
- voor beleggingen ter dekking van andere verplichtingen, om bij een aanvaardbaar risiconiveau een voldoende rendement te waarborgen om de kosten van ontmanteling en opslag van verbruikte splijtstof te dekken, met inachtneming van de eisen van diversificatie, minimalisering van risico's en beschikbaarheid zoals gedefinieerd in de wet van 12 juli 2022.

Strategische allocatie en samenstelling van financiële activa

De strategische allocatie van financiële activa wordt bepaald op basis van een periodieke asset-liability analyse, die bestaat uit het bepalen van de activaklassen en hun respectieve wegen om de hierboven beschreven rendementsdoelstelling te bereiken met inachtneming van het risicokader dat voor elk type verplichting is vastgesteld.

Deze allocatie wordt verschillend toegepast op elk type verplichting, rekening houdend met hun verschillende beleggingshorizon en discontovoeten. Afzonderlijke risicoprofielen worden overwogen voor:

- Activa met betrekking tot voorzieningen voor de ontmanteling van kerncentrales;
- Activa met betrekking tot voorzieningen voor het beheer van verbruikte splijtstof.

De beoogde allocatie van afdekkingsactiva volgens de twee bovengenoemde risicoprofielen is als volgt:

In %	Beheer van bestaande splijtstoffen	Ontmanteling
Aandelen	40	30
Obligaties	40	60
Niet-genoteerde activa	20	10
TOTAAL	100%	100%

Beursgenoteerde aandelen bestaan uit internationale effecten. Beursgenoteerde obligaties bestaan uit internationale staatsobligaties en internationale bedrijfsobligaties. Niet-beursgenoteerde activa bestaan uit effecten die fondsen of beleggingsstructuren vertegenwoordigen in onroerend goed, private equity, infrastructuur of private schuld. De investeringen worden beheerd door gespecialiseerde vermogensbeheerders.

SYNATOM is van mening dat het opnemen van ESG-principes (Environmental, Social and Governance) in beleggingsbeslissingen een beter beheer van niet-financiële risico's mogelijk maakt met het oog op het genereren van duurzame rendementen op de lange termijn. Het opnemen van ESG-principes betekent een bredere kijk op de risico's en kansen die de financiële prestaties kunnen beïnvloeden. Ook bij de selectie van externe managers worden ESG-principes geïntegreerd.

Om dit investeringsbeleid uit te voeren, heeft SYNATOM een investeringsmaatschappij met variabel kapitaal naar Luxemburgs recht, het Nuclear Investment Fund ('NIF') en een investeringsmaatschappij met variabel kapitaal naar Belgisch recht, het Belgian Nuclear Liabilities Fund ('BNLF').

Veranderingen in financiële activa in 2023

Op 31 december 2023 bedroeg de waarde van de financiële activa die werden gebruikt om de nucleaire voorzieningen te dekken 9 985 miljoen euro, met een rendement van 5,01% over het jaar. Het jaar 2023 werd gekenmerkt door de geleidelijke nieuwe blootstelling van de portefeuille aan herstellende markten na het jaar 2022, dat gekenmerkt was door de neerwaartse volatiliteit van de wereldwijde aandelen- en obligatiemarkten.

Zoals hierboven vermeld, werd echter besloten om deze herbelegging stop te zetten als gevolg van het akkoord en in het bijzonder het feit dat de overheid zal profiteren van de betaling van de forfaitaire bedragen in verband met de overdracht van de financiële verantwoordelijkheid voor nucleair afval en splijtstof in contanten in plaats van in specifieke activa.

Waardering van financiële activa voor 2023

Leningen aan externe rechtspersonen en andere beleggingen in kasmiddelen zijn hieronder weergegeven:

12/2023

(in miljoenen euro's)	NIF1	NIF2	NIF3	BNLF	I4B	TOTAAL
Financiële activa	5.314.067	264.254	2.655.168	1.723.093		9.981.341
Aantal aandelen	473.320	26.546	232.271	1.632.297		
VNI per aandeel	11.227	9.954	11.431	1.056		
Historische aanschaffingswaarde	5.371.460	273.339	2.644.478	1.701.200	24.758	10.015.235
Ongerealiseerde meer - minderwaarde	-57.393	-9.084	10.690	21.893	0	-33.894

Waarderingsregels

Oprichtingskosten

De oprichtingskosten worden ten laste genomen in het boekjaar waarin ze worden gemaakt.

Materiële vaste activa

Aanschaffingswaarde

De materiële vaste activa worden tegen hun aanschaffingsprijs, kost- of inbrengprijs aan de actiefzijde van de balans geboekt.

Bijkomende kosten

De bijkomende kosten die met investeringen gepaard gaan, worden opgenomen in de aanschaffingswaarde van de betrokken materiële vaste activa.

Ze worden afgeschreven aan hetzelfde ritme als de installaties waarop ze betrekking hebben.

Afschrijvingen

De materiële vaste activa worden afgeschreven vanaf de datum van inbedrijfstelling. Voor wat betreft het meubilair en rollend materieel stemt deze datum meestal overeen met de aanschaffingsdatum.

De toevoegingen worden berekend op basis van de lineaire methode en volgende afschrijvingspercentages:

- Meubilair: 10%.
- Bureau materiaal: 20%.
- Tweedehands materiaal: 33,33%.
- Verbouwingen: over de duur van de huurovereenkomst.

Financiële vaste activa

Deelnemingen, aandelen en deelbewijzen

De deelnemingen, aandelen en deelbewijzen van niet-geconsolideerde ondernemingen worden tegen hun aanschaffings- of inbrengwaarde aan de actiefzijde van de balans geboekt, exclusief de bijkomende kosten en na aftrek van de eventueel nog te storten bedragen.

Aan het einde van elk boekjaar wordt elk effect afzonderlijk gewaardeerd in functie van de situatie, de rentabiliteit of de vooruitzichten van de betrokken onderneming. De waarderingsmethode wordt objectief gekozen, waarbij met de aard en de kenmerken van het betrokken effect rekening wordt gehouden. In de meeste gevallen wordt voor de netto-actiefwaarde gekozen, of voor de marktwaarde indien die lager dan de netto-actiefwaarde ligt.

Het aangenomen waarderingscriterium voor een effect wordt systematisch gebruikt van het ene op het andere boekjaar, behalve indien de omstandigheden het rechtvaardigen, in welk geval dit speciaal in de toelichting wordt vermeld.

Mocht uit deze waardering een duurzame ontwaarding blijken ten opzichte van de boekwaarde, dan wordt op de effecten een waardevermindering toegepast die gelijk is aan het duurzame gedeelte van de vastgestelde minderwaarde.

Een uitzonderlijke terugneming van waardevermindering kan worden verricht indien er een duurzame meerwaarde wordt vastgesteld op de effecten waarop eerder een waardevermindering werd uitgevoerd. Met uitzondering van dit geval wordt er nooit tot een herwaardering van effecten overgegaan, zelfs indien er bij de waardering van effecten duurzame meerwaarden aan het licht zouden komen.

Bij de financiële vaste activa geboekte vorderingen

De bij de financiële vaste activa geboekte vorderingen worden tegen hun nominale waarde opgenomen. Vastrentende effecten worden tegen hun aanschaffingswaarde geboekt. Indien de volledige of gedeeltelijke terugbetaling van die vorderingen of effecten op hun vervaldag onzeker blijkt of in het gedrang is gekomen, worden ze ten belope van het overeenkomstige bedrag aan een waardevermindering onderworpen.

Vorderingen op meer dan één jaar en op ten hoogste één jaar

Deze vorderingen worden tegen hun nominale waarde geboekt en zijn het voorwerp van waardeverminderingen indien hun volledige of gedeeltelijke terugbetaling op de vervaldag onzeker blijkt of in het gedrang is gekomen.

In het geval van een faillissement of concordaat worden de niet betaalde vorderingen automatisch als dubieus beschouwd en wordt er onmiddellijk een waardevermindering op hun totale nettowaarde (exclusief BTW) toegepast. Ook op andere vorderingen kunnen waardeverminderingen worden toegepast die aan elk afzonderlijk geval zijn aangepast.

Vorraden

Brandstofvoorraden

De brandstoffen en andere grondstoffen worden aan de actiefzijde geboekt tegen hun aanschaffingswaarde die, naast de aankoop prijs, ook bijkomende kosten zoals niet terugvorderbare belastingen en eventuele transportkosten omvat.

De voorraden worden bij het afsluiten van de boekhoudkundige periode gewaardeerd op basis van de gewogen gemiddelde prijs. Er worden waardeverminderingen geboekt indien de marktprijs lager dan de netto-boekwaarde blijkt te zijn.

Beleggingen

Aandelen en deelbewijzen

De aandelen en deelbewijzen van niet-geconsolideerde ondernemingen worden tegen hun aanschaffings- of inbreng-waarde aan de actiefzijde van de balans geboekt, exclusief de bijkomende kosten en na aftrek van de eventueel nog te storten bedragen.

Aan het einde van elk boekjaar wordt elk effect afzonderlijk gewaardeerd in functie van de situatie, de rentabiliteit of de vooruitzichten van de betrokken onderneming. De waarderingsmethode wordt objectief gekozen, waarbij met de aard en de kenmerken van het betrokken effect rekening wordt gehouden. In de meeste gevallen wordt voor de netto-actiefwaarde gekozen, of voor de marktwaarde indien die lager dan de netto-actiefwaarde ligt.

Het aangenomen waarderingscriterium voor een effect wordt systematisch gebruikt van het ene op het andere boekjaar, behalve indien de omstandigheden het rechtvaardigen, in welk geval dit speciaal in de toelichting wordt vermeld.

Mocht uit deze waardering een duurzame ontwaarding blijken ten opzichte van de boekwaarde, dan wordt op de effecten een waardevermindering toegepast die gelijk is aan het duurzame gedeelte van de vastgestelde minderwaarde.

Een uitzonderlijke terugneming van waardevermindering kan worden verricht indien er een duurzame meerwaarde wordt vastgesteld op de effecten waarop eerder een waardevermindering werd uitgevoerd. Met uitzondering van dit geval wordt er nooit tot een herwaardering van effecten overgegaan, zelfs indien er bij de waardering van effecten duurzame meer-waarden aan het licht zouden komen.

Vastrentende effecten

De vastrentende effecten worden gewaardeerd op basis van hun actuaireel rendement berekend op het ogenblik van de aankoop.

Voorzieningen voor risico's en kosten

Bij het afsluiten van elk boekjaar onderzoekt de raad van bestuur van de onderneming, die zich hierover voorzichtig, oprecht en te goeder trouw uitspreekt, welke voorzieningen moeten worden gevormd ter dekking van alle voorziene risico's of eventuele verliezen die tijdens het boekjaar of de voorgaande boekjaren zijn ontstaan.

Voorzieningen voor ontmanteling

Kerncentrales : de dekking van de kosten verbonden met de ontmanteling van de kerncentrales wordt verzekerd door het aanleggen van provisies op het passief van de balans en dit alles onder controle van het Opvolgingscomité opgericht door de wet van 11 april 2003. Zij stemmen overeen met de geactualiseerde waarde

van de beste raming van de toekomstige kosten van stillegging, ontmanteling en sanering van de kerncentrales.

Voorzieningen voor het beheer van bestraalde splijtstoffen

De dekking van de toekomstige kosten met betrekking tot opslag, opwerking en berging van de bestraalde splijtstoffen in de kerncentrales (benedenfase van de cyclus) wordt verzekerd door het aanleggen van provisies op het passief van de balans en dit alles onder controle van het Opvolgingscomité opgericht door de wet van 11 april 2003. Zij worden bepaald op basis van een gemiddelde eenheidsprijs berekend op basis van de geactualiseerde waarde van de beste raming van de kosten die overeenstemmen met het geheel van verbruikte hoeveelheden gedurende de exploitatietijd van de kerncentrales.

Schulden

De schulden worden tegen hun nominale waarde geboekt.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen worden vermeld in de toelichting, naar soort, voor de nominale waarde van de verplichting zoals vermeld in het contract of, bij gebrek daaraan, voor hun geraamde waarde. De rechten en verplichtingen die niet kunnen worden becijferd, worden pro memorie vermeld.

Verrichtingen, tegoeden en verplichtingen in vreemde valuta

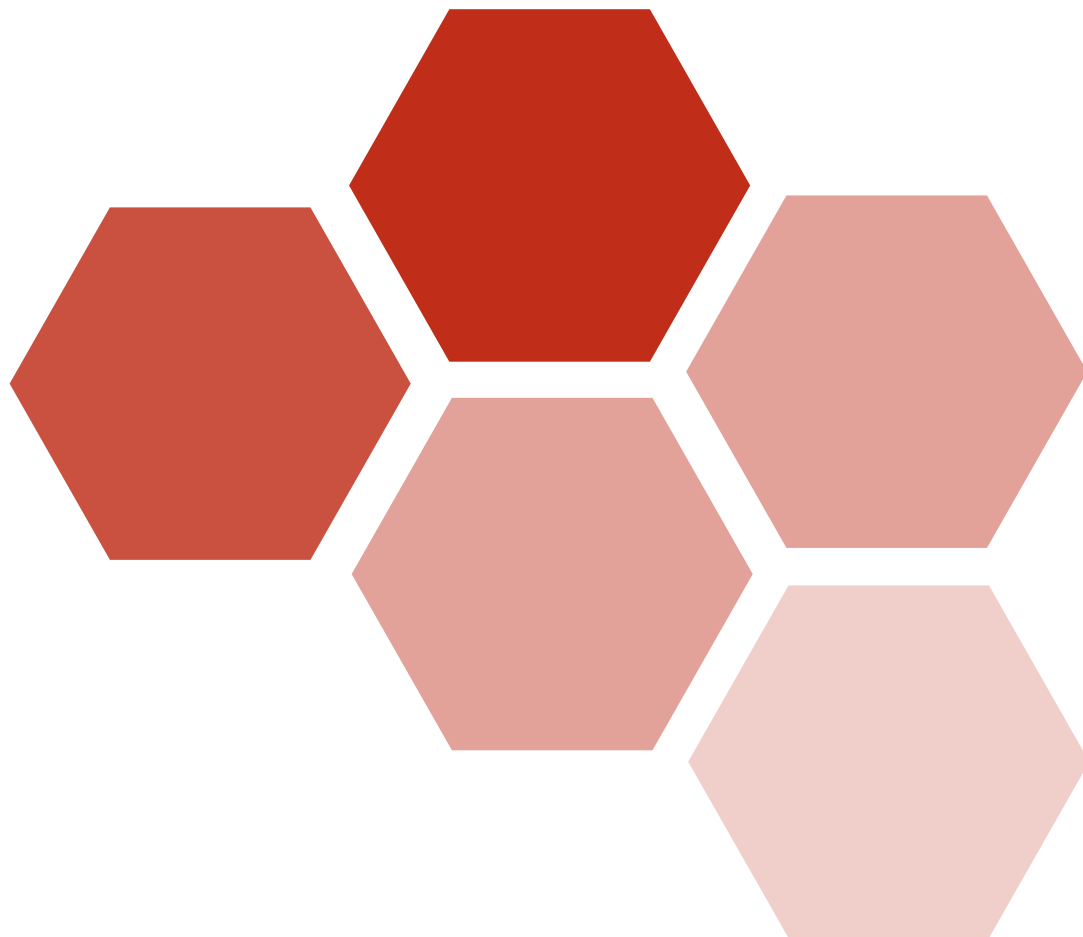
De courante verrichtingen in vreemde valuta worden geboekt tegen de geldende wisselkoers op de datum van verrichting. In het geval van termijndekking worden de betrokken posten van de activa of passiva tegen de dekkingskoers gewaardeerd.

De niet-monetaire activa en passiva (deze omvatten hoofdzakelijk de oprichtingskosten, de materiële en immateriële vaste activa, de deelnemingen en de voorraden) worden behouden tegen de historische koersen; die waarde dient als grondslag voor de berekening van de afschrijvingen en de eventuele waardeverminderingen (zie hoger).

De wisselkoersverschillen die bij de realisatie van monetaire activa en passiva (vorderingen, leningen en schulden) worden vastgesteld, worden rechtstreeks in de resultatenrekening opgenomen.

De overgemaakte voorschotten worden, afhankelijk van hun bestemming, als monetaire of niet-monetaire activa beschouwd.

Bij het afsluiten van het boekjaar worden de belangrijkste monetaire posten in vreemde valuta gehervalueerd op basis van de geldende wisselkoersen op de afsluitingsdatum van de rekeningen, met uitzondering van de posten die het voorwerp van een specifieke dekking uitmaken en waarop de dekkingskoersen van toepassing zijn. De netto omrekeningsverschillen per vreemde munteenheid die naar aanleiding daarvan worden vastgesteld, worden in de overlopende rekeningen geboekt indien het een latente winst betreft of ten laste genomen van de resultatenrekening indien het een latent verlies betreft. De omrekeningsverschillen die op de beschikbare waarden worden vastgesteld, worden in het resultaat opgenomen, ook wanneer het om een winst gaat.

VERSLAG VAN DE COMMISSARIS

AAN DE ALGEMENE
VERGADERING

Verslag van de Commissaris aan de Algemene Vergadering van Belgische Maatschappij voor Kernbrandstoffen SYNATOM NV over het boekjaar afgesloten op 31 december 2023 - Jaarrekening

In het kader van de wettelijke controle van de jaarrekening van Belgische Maatschappij voor Kernbrandstoffen SYNATOM NV (de 'vennootschap'), leggen wij u ons commissarisverslag voor. Dit bevat ons verslag over de jaarrekening alsook de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Dit vormt één geheel en is ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van Commissaris door de Algemene Vergadering van 11 mei 2022, overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan. Ons mandaat loopt af op de datum van de Algemene Vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening afgesloten op 31 december 2024. Bij gebrek aan online archieven die teruggaan vóór 1997, is het voor ons niet mogelijk om met precisie het eerste jaar van ons mandaat te achterhalen. Wij hebben de wettelijke controle van de jaarrekening van Belgische Maatschappij voor Kernbrandstoffen SYNATOM NV uitgevoerd gedurende tenminste 26 opeenvolgende boekjaren.

Verslag over de jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de jaarrekening van de vennootschap, die de balans op 31 december 2023 omvat, alsook de resultatenrekening van het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting, met een balanstotaal van 18.667.841.000 euro en waarvan de resultatenrekening afsluit met een winst van het boekjaar van 565.000 euro.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en van de financiële toestand van de vennootschap op 31 december 2023 alsook van haar resultaten over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België. Wij hebben bovendien de door IAASB goedgekeurde internationale controlestandaarden toegepast die van toepassing zijn op huidige afsluitdatum en nog niet goedgekeurd op nationaal niveau. Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie 'Verantwoordelijkheden van de Commissaris voor de controle van de jaarrekening' van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Paragraaf ter benadrukking van een bepaalde aangelegenheid

Zonder afbreuk te doen aan bovenstaand oordeel zonder voorbehoud, vestigen wij de aandacht op punt 2 van de toelichting VOL 6.20 van de jaarrekening waarin het finaal akkoord van 13 december 2023 tussen de Belgische Staat, ENGIE SA en ELECTRABEL NV omtrent de levensduurverlenging van de nucleaire reactoren Doel 4 en Tihange 3, alsook het bevrijdend plafond van de kosten voor de verwerking van kernafval wordt beschreven. Dit akkoord heeft geen impact op de statutaire jaarrekening van SYNATOM NV op 31 december 2023 aangezien SYNATOM geen betrokken partij is in dit akkoord en aangezien SYNATOM onderwerpen blijft aan de wet van juli 2022 omtrent de nucleaire voorzieningen voor wat betreft haar boeken van 2023.

Bovendien, licht het bestuursorgaan van SYNATOM toe dat na de betaling van het forfaitair bevrijdend plafond van 15 miljard euro voor de toekomstige kosten voor nucleair afval, de vennootschap verantwoordelijk zal blijven voor enerzijds de tijdelijke opslag op de site van het afval van verbruikte splijtstof tot aan het einde van de ontmantelingswerkzaamheden en ten laatste tot 2050 en anderzijds voor de financiële dekking van de werkzaamheden voor definitieve stopzetting van de reactoren, hun ontmanteling en opkuis van de sites.

Zoals aangegeven in toelichting VOL 6.20, blijft de waardering van de passiva die ten laste zullen blijven van de vennootschap sterk afhankelijk van de evolutie van de kosten (voornamelijk kosten voor de constructie en uitbating van de installaties voor tijdelijk opslag, kosten voor aanschaf van containers, kosten voor de definitieve stopzetting van de eenheden en hun ontmanteling), alsook van de toegepast macro-economische assumpties (inflatie en actualisatievoet).

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor het opstellen van de jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel, alsook voor de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Bij het opstellen van de jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de vennootschap om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Verantwoordelijkheden van de Commissaris voor de controle van de jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een Commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze jaarrekening, beïnvloeden.

Bij de uitvoering van onze controle leven wij het wettelijk, reglementair en normatief kader na dat van toepassing is op de controle van de jaarrekening in België. De wettelijke controle biedt geen zekerheid omtrent de toekomstige levensvatbaarheid van de vennootschap, noch van de efficiëntie of de doeltreffendheid waarmee het bestuursorgaan de bedrijfsvoering van de vennootschap ter hand heeft genomen of zal nemen.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap;
- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren

van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;

- het concluderen dat de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de vennootschap om haar continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de vennootschap haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening, en van de vraag of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag, van de documenten die overeenkomstig de wettelijke en reglementaire voorschriften dienen te worden neergelegd, voor het naleven van de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die van toepassing zijn op het voeren van de boekhouding, alsook voor het naleven van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen en van de statuten van de vennootschap.

Verantwoordelijkheden van de Commissaris

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden (ISA's), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag, bepaalde documenten die overeenkomstig de wettelijke en reglementaire voorschriften dienen te worden neergelegd, alsook de naleving van bepaalde verplichtingen uit het Wetboek van vennootschappen en verenigingen en van de statuten te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag

Na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag, zijn wij van oordeel dat dit jaarverslag overeenstemt met de jaarrekening voor hetzelfde boekjaar en is opgesteld overeenkomstig de artikelen 3:5 en 3:6 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

In de context van onze controle van de jaarrekening, zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen tijdens de controle, of het jaarverslag een afwijking van materieel belang bevat, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, dienen wij u geen afwijking van materieel belang te melden.

Vermelding betreffende de sociale balans

De sociale balans neer te leggen bij de Nationale Bank van België overeenkomstig artikel 3:12, § 1, 8° van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, bevat, zowel qua vorm als qua inhoud alle door dit Wetboek voorgeschreven inlichtingen - waaronder deze betreffende de informatie inzake lonen en vormingen - en bevat geen van materieel belang zijnde inconsistenties ten aanzien van de informatie waarover wij beschikken in het kader van onze opdracht.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

- Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten verricht die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening en ons bedrijfsrevisorenkantoor is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de vennootschap.
- De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de jaarrekening.

Andere vermeldingen

- Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd in overeenstemming met de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften.
- De resultaatverwerking, die aan de algemene vergadering wordt voorgesteld, stemt overeen met de wettelijke en statutaire bepalingen.
- Wij dienen u niets mede te delen over verrichtingen die zijn gedaan of beslissingen die werden genomen en die in overtreding zijn met de statuten of het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

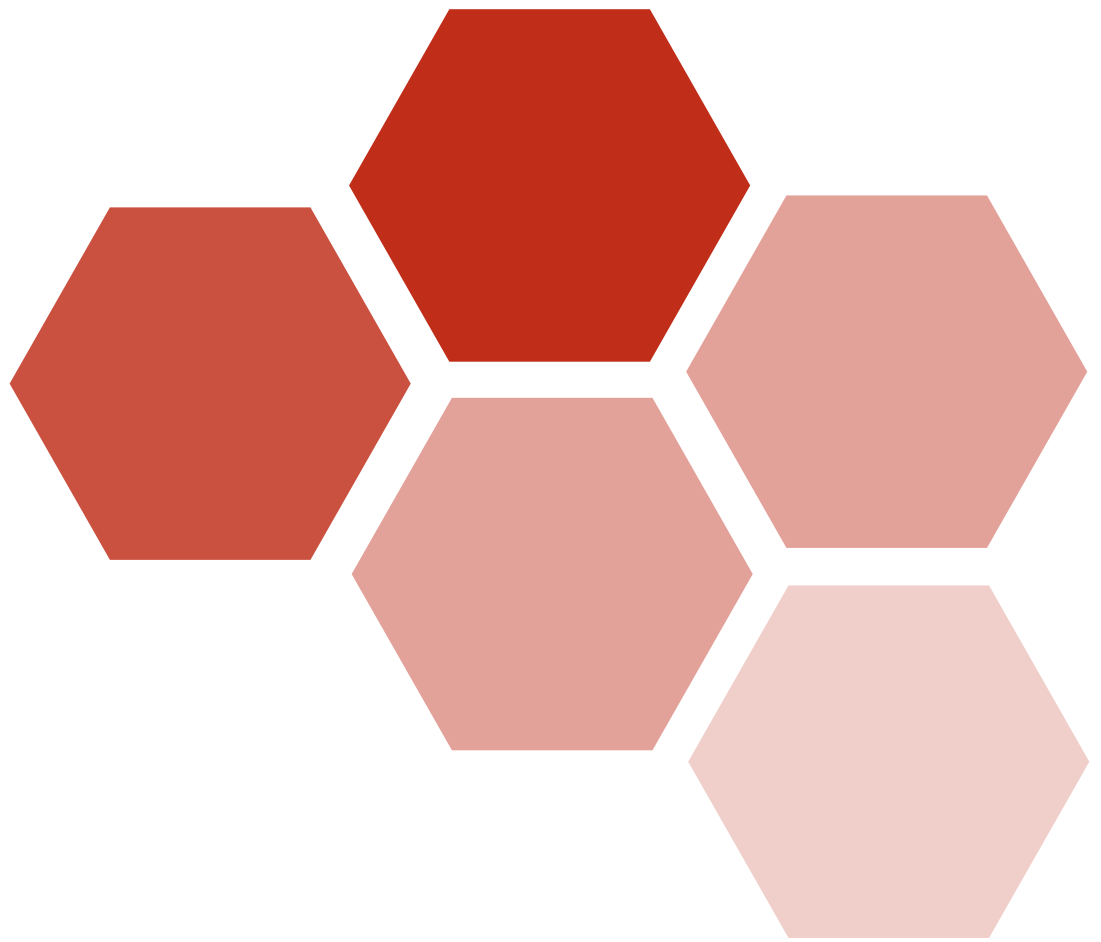
Getekend te Zaventem.

De Commissaris

Deloitte Bedrijfsrevisoren BV

Vertegenwoordigd door Corinne Magnin

DETAIL VAN DE SPLIJTSTOF CYCLUS

Electrabel

Verbruik

Desactivering

Splijststofelementen

Verbruikte
splijststofelementen

Fabricage

Tussentijdse
opslag

UF6 verrijkt

Pu

Opwerking

Niet-opwerking

Verrijking

U

Afval

Conditionering

Conditionering

UF6

Conversie

Opslag

Opslag

U308

Extractie
& concentratie

Definitieve
berging

NIRAS

BOVENFASE

BOVENFASE

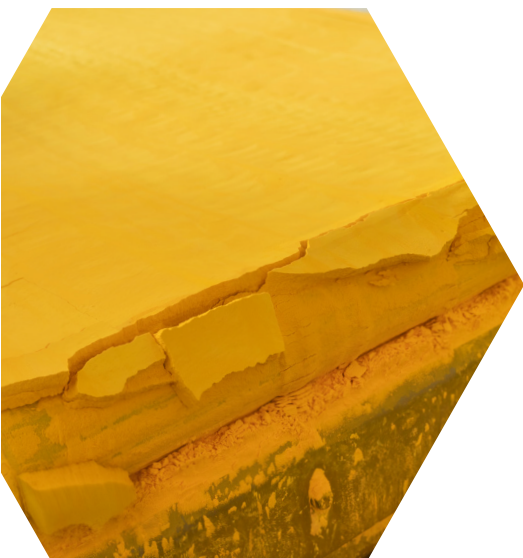

BENEDENFASE

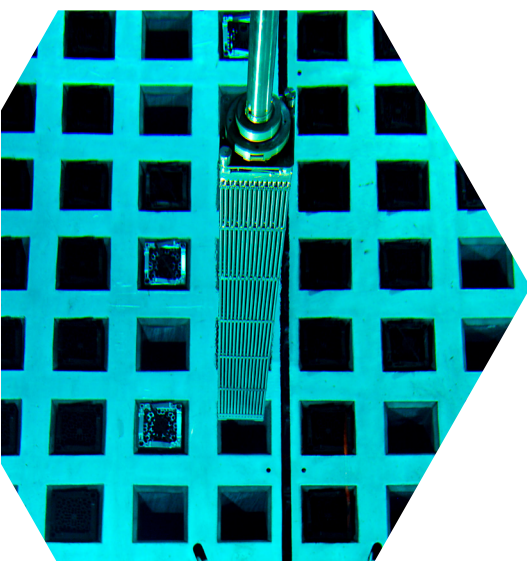

BENEDENFASE

Yellow cake

Splijtstofelement
in een koelbekkenSite van Belgoprocess
in Dessel -
Opslaggebouw voor
opwerkingsafval

Bovenfase

De extractie: uraniumafzettingen worden ofwel in situ uitgelogen, of in openlucht- of ondergrondse mijnen ontgonnen volgens de gebruikelijke methodes die toegepast worden in mijnbouwinstallaties.

De concentratie: het uraniumerts wordt in de buurt van de mijnen omgezet tot yellow cake om een uraniumgehalte van ongeveer 85% te bekomen.

De conversie: het uraniumconcentraat wordt vervolgens geraffineerd en omgezet naar een gasvormige chemische verbinding, uraniumhexafluoride.

De verrijking: om in de Belgische kernreactoren te kunnen worden gebruikt, moet de splijtstof een gehalte uranium-235 bevatten dat hoger is dan het natuurlijke gehalte. Het gehalte aan isotoop 235 wordt door centrifugeren tot meer dan 4% gebracht. Op die manier wordt verrijkt uraniumhexafluoride bekomen.

De fabricage van splijtstofelementen: deze valt onder de bevoegdheid van de exploitant van de centrales die de specificaties ervan bepaalt. Het is de opdracht van SYNATOM het verrijkte uranium hexafluoride te laten leveren aan het bedrijf dat instaat voor de fabricage.

Het gebruik in de reactor

Het verrijkte uranium dat in de splijtstofelementen vervat zit, wordt middels een leasingcontract ter beschikking gesteld van de exploitant.

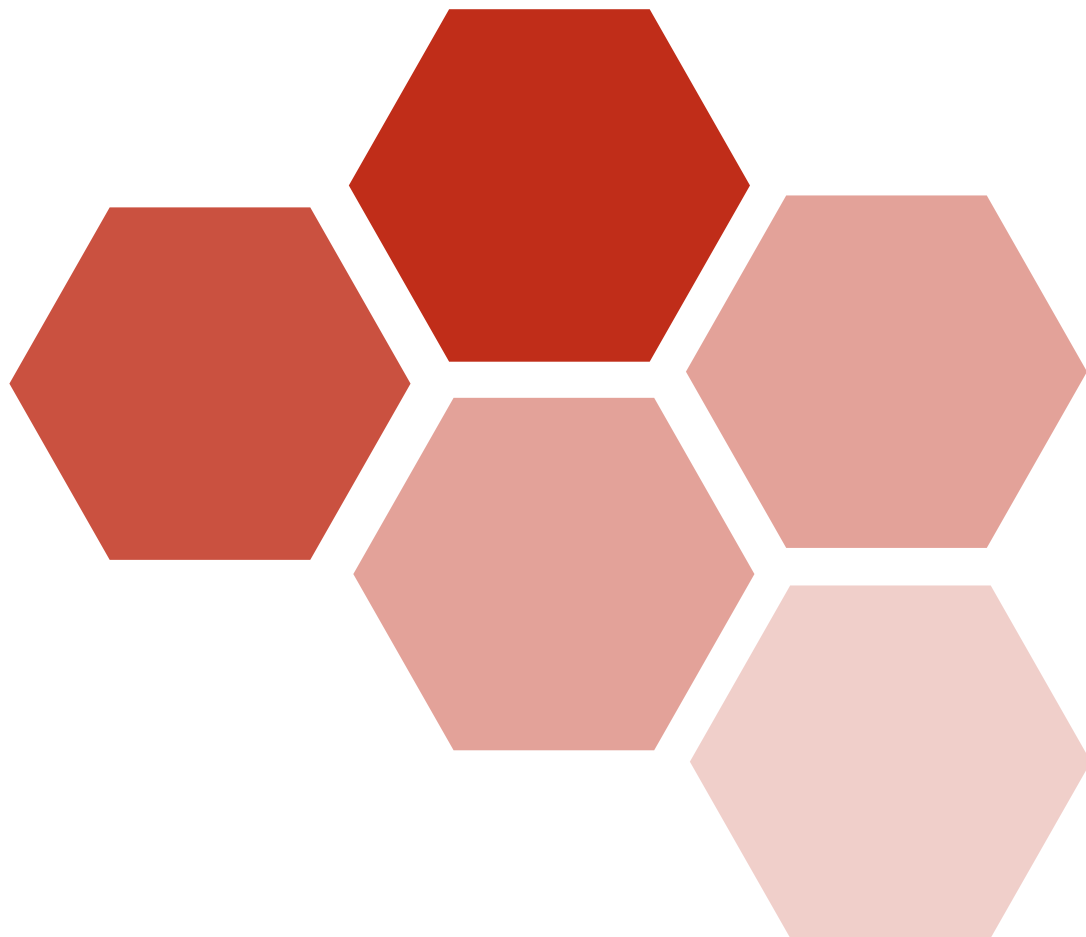
Benedenfase

De desactivering: na een verblijf van 3 tot 4,5 jaar in het reactorvat wordt het splijtstofelement definitief verwijderd en overgebracht naar een koelbekken om het radioactieve verval ervan te starten en een deel van de restwarmte af te voeren. Deze deactiveringsfase is identiek in Doel en Tihange en wordt door SYNATOM toevertrouwd aan de exploitant.

De tussentijdse opslag: na enkele jaren in een koelbekken worden de splijtstofelementen overgebracht naar een gecentraliseerde installatie voor tussentijdse opslag. In Doel gebeurt dit door droge opslag in specifieke containers; in Tihange gebeurt dit door opslag in een gecentraliseerd koelbekken. Op termijn zal de opslag voor beide sites, na uitbreiding van de huidige opslagcapaciteit, in containers voor droogopslag gebeuren.

De conditionering: de conditionering van de gebruikte splijtstof wordt verzekerd hetzij door de opwerking die erin bestaat om het uranium en het plutonium - die kunnen gerecycleerd worden - te scheiden van het radioactieve afval, hetzij door de conditionering van de gebruikte splijtstofelementen in hun geheel, met het oog op hun uiteindelijke berging.

De definitieve berging: deze wordt uitgevoerd door NIRAS (Nationale Instelling voor Radioactief Afval en verrijkte Splijtstoffen) die verantwoordelijk is voor het definitieve beheer van al het nucleaire afval dat geproduceerd wordt in België. Tot op heden wordt de problematiek met betrekking tot de definitieve opslag van hoog radioactief afval met een lange levensduur nog steeds onderzocht.

COLOFON

SYNATOM publiceert op haar internetsite www.synatom.com haar jaarrapport in het Frans en het Nederlands. Een niet-officiële Engelse vertaling wordt ter beschikking gesteld.

Colofon :

Redactie

SYNATOM

Pagina's 3 tot 20 : ACTE 4 SPRL - Jean-Jacques Pleyers.

Fotos

- Pagina 4: Cécile Flandre, Voorzitter - Privé-foto.
- Pagina 5: Dimitri Stroobants, Gedelegeerd Bestuurder - Fotoarchief ELECTRABEL.
- Pagina 7: Orano, verrijkingsinstallatie Georges Besse II (GBII), zuidelijke eenheid. Site van Tricastin - Copyright: Orano.
- Pagina 9: Definitieve stopzetting - Infografiek ELECTRABEL.
- Pagina 10: Warsdoorsnede van een container voor droge opslag van verbruikte splijtstof - Infografiek ELECTRABEL.
- Pagina 10: Eigenschappen splijtstofcontainer - Infografiek ELECTRABEL.
- Pagina 45: boven: Yellow cake op bandfilter. Fabriek van Muyunkum, Kazachstan
Copyright: Orano, AMANKULOV JANARBEBK AMAN.
- Pagina 45: midden: Behandeling van een splijtstofelement in een - Fotoarchief ELECTRABEL.
- Pagina 45: beneden: Opslaggebouw voor het opwerkingsafval op de site van Belgoprocess in Dessel -
Fotoarchief NIRAS.

Verantwoordelijke uitgever

Dimitri Stroobants

SYNATOM NV

 Belgische Maatschappij voor Kernbrandstoffen
Simon Bolivarlaan 36
1000 Brussel
België

 info@synatom.com

 www.synatom.com

Concept

ACTE 4 SPRL - Jean-Jacques Pleyers

Design

Snoeck Medias - Céline Snoeck
www.s-medias.be

8 mei 2024

Excellence in nuclear fuel cycle management

SYNATOM NV

Belgische Maatschappij voor Kernbrandstoffen

 Simon Bolivarlaan 36
1000 Brussel
België

 info@synatom.com

 www.synatom.com